ПОГОДЖЕНО
Голова педагогічної ради Дошкільного навчального закладу (ясла-садка) №100 «Гармонія» Запорізької міської ради Запорізької області
_____ Н.В.Канцедал
Протокол № 2 від 30.09.2020 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Тимчасово виконувач обов'язків директора Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації
_____ В.М.Захарчук
Наказ від 15.10.2020 № 400

СХВАЛЕНО
Голова науково-методичної ради, проректор з науково-методичної роботи КЗ «ЗОІППО» ЗОР
_____ О.В.Варецька
Протокол № 6 від 18.09.2020 р.

ПАРЦІАЛЬНА ПРОГРАМА
ГУРТКА З РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО МОВЛЕННЯ
ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
«ТЕАТР КАЗОК»
ДЛЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО, СЕРЕДНЬОГО ТА СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Укладачі:
Канцедал Наталя Володимирівна
– директор ЗДО № 100;
Філічкіна Юлія Олександрівна
– вчитель - логопед ЗДО № 100.
Рецензент: Шульга Людмила Миколаївна, к.п.н., доцент кафедри дошкільної освіти КЗ «ЗОІППО» ЗОР

Запоріжжя 2020

ЗМІСТ

Вступ 3

Пояснювальна записка 4

Розділ I 9

Завдання та показники компетентності дітей 4-5-6-го року життя з розвитку українського мовлення засобами театралізованої діяльності.

Розділ II 15

Організація освітнього процесу та розподіл програмового матеріалу.

Розділ III

Методичні рекомендації щодо розвитку українського мовлення дітей дошкільного віку засобами театралізованої діяльності. 20

Умови щодо організації театралізованої діяльності дошкільнят. 20

Модель заняття з розвитку мовлення та театралізованої діяльності 21

Розділ IV

Тематично-календарне планування занять гуртка «Казкарик» 23

Додаток1. Сценарії казок 60

Додаток 2 Дидактичні вправи, фізкультурні хвилинки.

Список використаних джерел 78

ВСТУП

Розвиток мовленнєвих здібностей дітей — найактуальніша освітня проблема сучасності, вирішення якої розпочинається з дошкільного дитинства в закладах дошкільної освіти. Ефективність розвитку мовленнєвих здібностей залежить в першу чергу від середовища, в якому дитина зростає. Тому важливо в стінах дитячого садка створити таке середовище, яке буде сприяти розвитку українського мовлення у дошкільників. Особливо актуальним є створення такого середовища в закладах, які розташовані на південному сході України, де спілкування відбувається виключно російською або ж суржиком.

Успішне оволодіння українського мовлення можливе за умови, якщо навчання буде спиратися на чуттєвий світ дитячих емоцій і швидко сформує необхідну життєву компетентність дитини природним шляхом. У дітей дошкільного віку гра - це провідна діяльність, тому найбільш доцільною формою роботи у створенні умов для розвитку і функціонування української мови буде театралізована ігрова діяльність, яка реалізується за допомогою театральної атрибутики. Саме театралізована діяльність забезпечує життя дитини в світі краси, гри, казки, музики, фантазії, творчості. Гра в спектаклях допомагає удосконалювати рідну мову, виробити чітку дикцію і навчитися правильно, красиво говорити.

Театралізована ігрова діяльність є джерелом розвитку мовлення, почуттів, глибоких переживань і відкриттів дитини про український фольклор, українську народну казку, сучасні українські оповідання. Майбутнє покоління вважатиме українську мову рідною, адже участь у театралізації сприятиме ознайомленню з навколишнім світом через образи, мистецькі фарби, звуки, відчуття, а промовлені репліки неодмінно активізують словник дитини, удосконалять звукову культуру мовлення, інтонаційний та граматичний лад. Це дозволить малюку не лише розуміти рідну мову, а й чітко і ясно висловлюватися.

Репліки персонажів тренують артикуляційний апарат та збагачують словник. Розвивається культура, інтонаційність мовлення, формується правильне вимовляння складних та нових слів. Завдяки народній казці дитина знайомиться з малими формами національного фольклору – приказками, прислів'ями, пісеньками.

Виразне читання, інсценування, ляльковий театр – це різні способи відтворити сюжет твору, які дозволяють дитині якомога повніше розкрити свій творчий потенціал. Під час гри з казкою, малюк відчуває радість, творчу свободу, позитивний емоційний підйом, перетворюється на мешканця казкового світу.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

В Базовому компоненті дошкільної освіти виокремлено освітню лінію «Мовлення дитини», яка передбачає формування у дітей різних видів мовленнєвої і комунікативної компетенції, які в сукупності спрямовані на формування мовленнєвої особистості. Однією з неодмінних умов успішності дитини в соціумі є розвиток мовлення, комунікативних навичок. Театрально-ігрова діяльність дає змогу розвивати мовні здібності кожної дитини, формувати творчу уяву, комунікативні навички, виховувати любов та повагу до рідної мови.

У змістовному наповненні освітньої лінії «Дитина у світі культури» йдеться про те, що успішною театральна діяльність є тоді, коли дитина «творчо застосовує художньо - мовленнєвий музично – пластично - пісенний досвід у театралізованій грі, сценки, самостійно вигаданої казки, творів інших літературних жанрів», використовує ляльковий театр та дитячі театральні костюми.

Дана Програма розроблена з метою реалізації заходів «Програми розвитку і функціонування української мови в м. Запоріжжя на 2016–2020 роки» (оприлюднена 15.12.2016 року), яка була прийнята рішенням № 5 Запорізькою обласною радою від 25.02.2016, та вирішення завдань Концепції

національно-патріотичного виховання дітей та молоді, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641, Листа МОН України № 1/9-396 від 25.07.2016 «Про організацію національно-патріотичного виховання у дошкільних навчальних закладах» та Базового компоненту дошкільної освіти (нова редакція).

Мета програми: формування мовленнєвої компетенції у дошкільників, створення умов для повноцінного оволодіння та спілкування дітей з однолітками та дорослими українською мовою засобами театралізованої ігрової діяльності.

Завдання програми для дітей 4-5-6 р. ж.

Розвивальні:

- розвивати літературне українське мовлення (збагачувати словник різними частинами мови, образними художніми виразами);
- прищеплювати навички уважного слухання й розуміння творів українською;
- заохочувати до розповідання, висловлювання власних думок;
- розвивати художнє мовлення, не мовленнєві засоби виразності;
- розвивати вміння диференційованого використання вербальних і невербальних засобів спілкування (словесні, мімічні, пантонімічні);
- розвивати креативність, формувати творче ставлення до виконання ролі;
- розвивати здатність до творчого перевтілення, уміння емоційно відтворювати характери персонажів театральної вистави, використовувати засоби виразності (жести, міміку, інтонацію голосу);

Навчальні:

- ознайомити з ляльковим та драматичним театром;
- удосконалювати вміння використовувати засоби інтонаційної виразності, передавати в мовленні свої почуття й переживання;

- вправляти в умінні говорити без напруження, регулювати силу голосу залежно від ситуації: помірно, голосно, тихо, пошепки;
- навчати вживати слова, які позначають фізичні характеристики організму та особливості поведінки людини;
- формувати граматично правильного мовлення;
- формувати елементарну театральну лексику (види театру, актори, ролі, костюми);
- навчати слухати літературний текст, ставити та відповідати на запитання щодо прочитаного;
- навчати усвідомлювати, переказувати та відтворювати зміст казки в театральній виставі;
- вправляти в умінні використовувати під час виконання ролі способи передачі характерної зовнішності, поведінки, тональності голосу, жестів персонажу;
- навчити дослівно відтворювати текст напам'ять; емоційно передавати діалог персонажів мімікою, жестами, рухами;
- навчити урізноманітнювати сюжети театралізованої гри, творчо використовувати можливості іграшок;
- навчати взаємодіяти між собою в діалогах, чутливо реагувати на репліки та зміни у сценічній ситуації.

Виховні:

- виховувати позитивне ставлення до театральної діяльності;
- виховувати звукову культуру мовлення;
- виховувати культуру спілкування, ввічливість;
- виховувати емоційну сприйнятливість, уміння адекватно реагувати на поведінку персонажів;
- прищеплювати навички моральної поведінки, уміння диференціювати добро і зло;
- формувати елементарні основи естетичного смаку;

- спонукати до бажання допомогти товаришу під час гри-драматизації;
- виховувати бережливе ставлення до театральних костюмів, декорацій, атрибутів;
- заохочувати та підтримувати вияв почуття гумору, уміння посміятися над собою та персонажами, яких грає дитина;
- прищеплювати любов до українського фольклору, казок; позитивне ставлення до озвучування вистав українською мовою;
- виховувати любов до рідного слова, багатства та різномаїття української мови.

У процесі театралізованої діяльності педагог використовує мовні та театральні засоби виразності, формує свідоме ставлення до вибору цих засобів у своїй діяльності. Науковий фундамент лінгводидактичної моделі має у своєму складі чотири групи принципів: особистісні, діяльнісні, мовленнєві, оцінювальні. Усвідомлення провідної ролі мови і мовлення в загальному психічному розвитку дитини, у становленні та збагаченні різних видів дитячої художньої діяльності, зумовило те, що в основу Програми гуртка з розвитку українського мовлення та театралізованої діяльності «Казкарик» для дітей молодшого середнього та старшого дошкільного віку було покладено наступні принципи:

- ***особистісний принцип*** – створення умов для самореалізації дітей, орієнтація освітнього процесу на формування особистості у всій багатогранній повноті її інтелектуального, культурного, психологічного і соціального розвитку; радісного навчання, святковості, розкріпаченості, розкриття природних можливостей власного «Я»;
- ***природовідповідний принцип*** – відповідність змісту, умов, вимог, методів віковим особливостям дітей дошкільного віку; врахування індивідуального діапазону, можливостей та потреб кожної дитини;

- ***інтеграційний принцип*** - інтеграція театралізованої діяльності та заняття з розвитку мовлення; творчого та пізнавального процесів, новизни та партнерства;
- ***мовленнєвий принцип*** – варіативність використання форм і методів навчання, формування комплексного підходу до навчання мови, домінуюча роль діяльності з розвитку мовлення, збереження інтересу до рідної мови, пізнання та спілкування. Забезпечення мовленнєвої активності, відкритого літературно – мовленнєвого простору, розвитку чуття мови;
- ***продуктивно - діяльністний принцип*** – спрямованість на отримання результату художньо-мовленнєвої творчості, формування емоційно-ціннісного ставлення до процесу підготовки та показу вистави;

Вищезазначені принципи сприяють не лише вирішенню завдань і досягненню мети програми, але й забезпечують засвоєння її змісту на демократичних основах в умовах закладів дошкільної освіти.

Програму структуровано за чотирма розділами.

Перший розділ містить освітні завдання для роботи з дітьми дошкільного віку на заняттях гуртка «Казкарик» та прогнозовані результати освітньої діяльності, які представлено у вигляді показників компетентності маленьких акторів.

У другому розділі запропоновано організацію освітнього процесу та розподіл мовленнєвого матеріалу.

Третій розділ складається з методичних рекомендацій щодо розвитку мовленнєво-театральних та творчих здібностей дошкільників, які стануть у нагоді педагогам під час організації освітньої роботи з дітьми.

У четвертому розділі запропоновано календарно-тематичне планування занять гуртка та додаток зі сценаріями казок.

Наприкінці програми подано список використаних джерел.

РОЗДІЛ І
ОСВІТНІ ЗАВДАННЯ ТА ПОКАЗНИКИ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ 4, 5-6 Р.Ж. З РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО МОВЛЕННЯ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Освітні завдання програми для дітей 4 р. ж.

Словниковий запас: стимулювати використання у мовленні всіх частин мови, іменників та прикметників, займенників, спрощених слів, сприяти розширенню пасивного та активного словників.

Комунікативне мовлення: за допомогою дорослого оволодівати навичками діалогічного мовлення, вчити підтримувати розмову, висловлювати бажання, власну думку, звертатися із запитанням до дорослого, відповідати, володіти елементарними навичками мовленнєвої культури, переказувати за допомогою запитань добре відомі казки.

Ознайомлення з творами мистецтва: вчити орієнтуватися в малих формах українського фольклору: піснях, приказках, забавлянках. Збагачувати досвід та словник завдяки читанню українських народних казок, знайомства з творами зарубіжної літератури. Знайомити з ляльковим театром, драматизацією, вчити розпізнавати особливості театральної вистави, емоційно реагувати на поведінку та дії персонажів вистави.

Художньо – практична діяльність: вправляти у вмінні виокремлювати театральну діяльність на прогулянці, заняттях, у спільних з дорослим іграх розвагах. Вчити використовувати найпростіші образно - виражальні прийоми виконання різних ролей. Плекати вміння дитини емоційно та з відповідною інтонацією передавати діалог персонажів, використовувати відповідні рухи, жести, дії з іграшками, предметами.

Елементи дитячої творчості: вчити наслідувати дії дорослого, передавати найпростіші вміння під час виконання певної театральної ролі. На прохання дорослого чи з власної ініціативи розігравати окремий епізод казки,

оживлювати її персонажів за допомогою виразних рухів, жестів, інтонування голосу.

Освітні завдання програми для дітей 5 р. ж.

Словниковий запас: стимулювати до використання у власному мовленні всіх частин мови, удосконалювати здатність до словотворення, використовувати в мовленні багатозначні слова, класифікувати предмети за ознаками, користуватися образними висловами.

Комунікативне мовлення: вдосконалювати вміння відповідати за змістом казок, художнього тексту, переказувати казки, декламувати напам'ять вірші, підтримувати розмову, вступати в діалог.

Ознайомлення з творами мистецтва: удосконалювати емоційну, зорову, слухову пам'ять. Створювати сприятливі умови для перевтілення дошкільника в образи персонажів, вчити виявляти елементи творчості, індивідуалізації своєї ролі, проживати її впродовж певного часу. Удосконалювати засоби невербальної комунікації (міміки, пантоміміки), оволодівати елементарною грою – драматизацією, вмінням виконувати роль певного персонажа.

Художньо – практична діяльність: удосконалювати вміння виконувати ігрові та рольові дії, грати спільно з іншими (дорослими, однолітками), Вчити розігрувати роль в умовах малої групи (2-3 особи), та впевнено виконувати «соло», перевтілюватися в образ того чи іншого персонажа, виявляти творчість, реалізувати себе в ній. Виховувати вміння співчувати персонажам, емоційно реагувати на їхні позитивні та негативні дії. Формувати елементарні уявлення про жанрові особливості казки (повтори, олюднення звірів, зачин, кінцівка) та переносити їх у самостійну гру. Спільно з дорослими та однолітками виконувати ролі в театральній діяльності під час ігор-імітацій та драматизацій.

Елементи дитячої творчості: наприкінці вікового періоду формувати зачатки особистої позиції щодо перевтілення в сценічний образ, заохочувати до імпровізації рухів, інтонації персонажів.

Освітні завдання програми для дітей 6 р. ж.

Словниковий запас: спонукати дитину до вживання всіх частин мови, слів з абстрактним значенням, що характеризують взаємовідносини між людьми, морально-етичні поняття, узагальнювальні поняття, синоніми, антоніми, багатозначні слова, пояснювати переносне значення слів. Вчити використовувати у мовленні образні висловлювання, порівняння, приказки, фразеологічні звороти у нестимульованому мовленні.

Зв'язне мовлення, комунікативні вміння: сприяти оволодінню навичками мовленнєвої культури: слухати іншого, не перебивати, дивитися в очі співрозмовнику, не поспішати під час мовлення; виявляти індивідуальність, творчу активність, інтонаційну виразність. Формувати здатність використовувати у спілкуванні різні засоби: словесні, мімічні, пантонімічні. Будувати діалог у стимульному мовленні на запропоновану тему. Спонукати до переказування знайомих творів, казок різної складності композиції.

Ознайомлення з творами мистецтва: вчити розрізняти види театрів (драматичний, ляльковий, театр іграшок); за підтримки вихователя спонукати до розмірковування над побаченим та почутим, зіставляння з реальними життєвими ситуаціями, в які потрапляла сама, узагальнення, висновків щодо доцільності та недоцільності певної поведінки (персонажів, власної). Виховувати здатність емоційно відгукуватись на красу театральної вистави, брати активну участь у ній.

Художньо-практична діяльність: формувати елементарні навички театрально-виконавської діяльності, інсценувати український фольклор та події відомої казки; виразно, у необхідній послідовності, з виконанням відповідної міміки, пантоміміки, інтонації. Продовжувати вчити за допомогою дорослого переносити елементи драматизації в сюжетно-рольові ігри.

Дитяча творчість: вчити розігрувати під час театральної гри окремі епізоди казок, перевтілюватися в образи різних персонажів, індивідуалізувати їх, вносити творчі фрагменти в театралізовану гру.

Показники компетентності дітей на кінець молодшого дошкільного віку

Словниковий запас: знає слова, що позначають явища природи, предмети, ознаки предметів, дії, стан; характерні ознаки найпоширеніших тварин своєї місцевості; володіє узагальненням; правильно користується словами, що позначають частини тіла людей і тварин. Вживає форми ввічливості при нагадуванні дорослого.

Комунікативне мовлення: розуміє звернення українською мовою, тексти забавлянок, пісеньок, віршів, казок; бере участь в театралізованій діяльності, повторюючи за педагогам окремі слова, рядки тексту казки, знає і використовує форми словесної ввічливості (вітання, прощання, знайомства, подяки, вибачення, прохання), володіє контекстним мовленням, але все ще відчуває труднощі в доборі слів, вибору теми, сюжету власного висловлювання; знає напам’ять вірші, казки, прислів’я, свідомо використовує у власному мовленні. Вступає у невимушену розмову з дорослими та невеличкою групою дітей, підтримує запропоновану розмову, діалог. Дотримується елементарних правил мовленнєвої поведінки та мовленнєвого етикету.

Ознайомлення з творами мистецтва: орієнтується в видах театру (ляльковий, драматичний); усвідомлює, що театральні дії пов’язані з літературним твором (казкою), знає декілька казок, за якими поставлено вистави. Діє в театралізованих ігрових ситуаціях згідно зі змістом літературного твору; намагається близько до тексту передати характер персонажів; супроводжує перегляд театральної вистави емоційними вигуками, репліками, жестами; підказує виконавцям слова знайомої казки.

Елементи дитячої творчості: виконує роль певного персонажа по своєму, не так, як дорослі та інші діти; намагається імпровізувати рухи та імітувати інтонацію персонажів.

Показники компетентності дітей на кінець середнього дошкільного віку

Словниковий запас: знає слова, що позначають явища природи, предмети, ознаки предметів, дії, стан; характерні ознаки найпоширеніших тварин своєї місцевості; володіє узагальненням. розуміє тексти віршів, забавлянок, казок і звертання українською мовою; відповідає на запитання дорослих, звертається із запитаннями; знає два-три вірші за змістом казок, забавлянки, пісні; бере участь у діалозі з допомогою дорослих; складає описові та сюжетні розповіді з двох-трьох речень за допомогою запитань та за зразком вихователя. Вживає форми ввічливості при нагадуванні дорослого.

Комунікативне мовлення: розмовляє з дорослими, однолітками за знайомою тематикою казок, у ввічливій формі вітається та прощається з ними, звертається із запитаннями та проханнями; не втручається у розмову інших; бере участь у колективному діалозі; проявляє елементи культури мовленнєвого спілкування. Запам'ятовує казки, їх назви, виразно передає за допомогою інтонації різний характер казкових героїв, користується логічними наголосами, паузами, мовним диханням, дотримуючись відповідного темпу, сили голосу, поєднує мовні та немовні (жести, рухи, міміка) засоби виразності.

Ознайомлення з творами мистецтва: розрізняє жанр казки, орієнтується в видах театру (ляльковий, драматичний); самостійно розігрує тексти, відтворюючи відповідні дії та рухи з атрибутами; виокремлює самостійно зачин, кінцівку, знаходить повтори, яскраві специфічні образні вирази, визначає мораль казки; супроводжує перегляд театральної вистави емоційними вигуками, репліками, жестами; підказує виконавцям слова

знайомої казки. Знає декілька казок, за якими поставлено вистави. Діє в театралізованих ігрових ситуаціях згідно зі змістом літературного твору; намагається близько до тексту передати характер персонажів;

Елементи дитячої творчості: виконує роль певного персонажа по своєму, не так, як дорослі та інші діти; імпровізує рухи та імітує інтонацію персонажів. Самостійно обирає атрибутику до театральної вистави.

Показники компетентності дітей на кінець старшого дошкільного віку

Словниковий запас: усвідомлює словниковий склад рідної мови, має збалансований запас слів, використовує їх у різних сферах діяльності. Використовує фразеологічні звороти, метафори, багатозначні слова; знає приказки, прислів'я, елементи усної народної творчості.

Зв'язне мовлення, комунікативні вміння: цікавиться мовленням, слухає і розуміє складні речення, прохання; вирізняє висловлювання рідною мовою (українською); з інтересом слухає казки, розуміє зміст, запитує про незрозуміле; знає елементарні норми мовленнєвого етикету; свідомо використовує мовленнєві засоби під час спілкування.

Ознайомлення з творами мистецтва: Знає і може самостійно, або за допомогою дорослого визначити види театру (драматичний, ляльковий, театр бібабо); розуміє відмінності між ними; здатна розповісти близько до тексту відому казку; правильно застосовує театральну термінологію (театр, вистава, сюжет, актор, глядачі, режисер, сценарій, сцена, ширма, декорації, роль, атрибути, антракт, фінал); аналізує вчинки персонажів, порівнює їх із власними.

Художньо – практична діяльність: розуміє зміст вистави; знає, що театральний образ – жива акторська дія з використанням мовленнєвих засобів, засобів виразності (міміки, жестів, рухів), іграшок, костюмів, атрибутів, декорацій; усвідомлює важливість дотримання послідовності слів та під час виконання ролі певного персонажа, їх узгодження з іншими;

визначає основну сюжетну лінію; розігрує сюжет, виразно та з гумором виконує ролі.

Дитяча творчість: розуміє, що різні виконавці по-різному виконують одну і ту ж саму роль, одягаються, грають, інтонують свої висловлювання, по -своєму виражають характер персонажа; творчо перевтілюється в образи персонажів; може промовити фразу кількома інтонаціями, змінити тембр голосу.

РОЗДІЛ ІІ
ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА РОЗПОДІЛ ПРОГРАМОВОГО МАТЕРІАЛУ

Програма розрахована на дітей змішаної групи, яку відвідують діти 4-го, 5-го та 6-го років життя загального розвитку і діти з особливими освітніми потребами (далі ООП) із забезпеченням роботи асистента вихователя. Програма передбачає проведення занять чотири рази на місяць у другу половину дня в межах роботи гуртка «Казкарик».

Загальна кількість заходів на рік – 31 занять. Орієнтовна щомісячна кількість практичних заходів із показом театру – 1 заняття. Два відкритих заняття: 4-тий тиждень січня, та 4-тий тиждень травня.

Організовується гурткова робота в період із вересня по травень упродовж 8-ми місяців. Розпочинати роботу гуртка рекомендовано з третього тижня вересня, закінчувати – другим тижнем травня.

Освітні завдання програми реалізуються під час гурткових занять. Комплектація груп і тривалість занять визначені Листом Міністерства освіти і науки України «Щодо особливостей організації діяльності закладів дошкільної освіти в 2020/2021 навчальному році» від 30 липня 2020 р. № 1/9-411. При цьому, тривалість гурткового заняття у першому півріччі може бути

збільшена до 35 хвилин завдяки інтегрованому підходу до набуття й удосконалення практичних навичок дітей у театральному мистецтві.

Вікова категорія дітей	Кількість дітей в групі (підгрупі)	Час проведення
4 - 5 - 6 рік життя	10 – 12	25 –30 хв.

Заняття гуртка проводяться чотири рази на місяць кожного тижня, зокрема два заняття у вересні, по три заняття у грудні, січні, травні (у зв'язку з початком та закінченням навчального року та новорічними святами). Практичні заняття, показ театральної вистави, проходять у ігровому приміщенні закладу дошкільної освіти. Театральний куточок забезпечено театральною ширмою, театральними костюмами, у наявності ляльки – рукавички, музичний інструмент, приміщення достатньо освітлене.

Орієнтовне перспективне планування занять гуртка «Казкарик»

для дітей групи 4-го, 5-го та 6-го р. ж.

Місяць	***Тема заняття***	***Кількість Занять***
Вересень	1.«У світі театру». Вступна бесіда про театр. Знайомство зі текстом казки «Ріпка», слухання, обговорення, переказ. 2.«Здрастуй, казко». Знайомство з ляльковим театром «Бі - ба - бо», розповідання казки, спільний переказ (з опорою на ілюстрації), показ казки «Ріпка»	1 1

Жовтень	1.«Здрастуй, казко». Знайомство зі змістом української народної казки «Колобок». Читання, переказування, розгляд ілюстрацій. 2.«Маленькі казкарі». Розповідання казки «Колобок». Спільний переказ казки з опорою на ілюстрації. 3.«Казковий театр» Спільний переказ казки «Колобок», розподіл ролей, вдосконалення навичок користування ляльками – рукавичками. 4.«Казко, оживи!» показ драматизації казки «Колобок»	1 1 1 1
Листопад	1.«Здрастуй, казко». Знайомство з текстом української народної пісні «Ходить гарбуз по городу». Читання, обговорення, розгляд ілюстрацій. 2.«Маленькі казкарі». Розповідання тексту «Ходить гарбуз по городу», переказ з опорою на ілюстрації. 3.«Казковий театр». Спільний переказ казки, розподіл ролей, вдосконалення навичок користування костюмами для драматизації. 4.«Казко, оживи!». Показ драматизації казки «Ходить гарбуз по городу».	1 1 1 1
Грудень	1.«Здрастуй, казко». Знайомство зі змістом української народної казки «Рукавичка». Читання, переказування, розгляд ілюстрацій. 2.«Маленькі казкарі!». Розповідання казки «Рукавичка», переказ з опорою на ілюстрації, розподіл ролей.	1 1

	3.«Казко, оживи!». Показ драматизації казки «Рукавичка».	1
Січень	1.«Здрастуй, казко». Підготовка до творчого звіту. Вибір, спільно з дітьми, улюбленої казки для показу. Читання, обговорення, переказ за ілюстраціями. 2.«Маленькі казкарі». Підготовка до творчого звіту: розігрування за ролями. 3.«Казко, оживи!». Творчий звіт учасників гуртка. Показ української народної казки за вибором дітей.	1 1 1
Лютий	1.«Здрастуй, казко». Знайомство зі змістом української народної казки «Сніжиця». Читання, переказування, розгляд ілюстрацій. 2.«Маленькі казкарі». Розповідання казки «Сніжиця». Спільний переказ казки з опорою на ілюстрації. 3.«Казковий театр» Спільний переказ казки «Сніжиця» розподіл ролей, вдосконалення навичок користування ляльками – рукавичками. 4.«Казко, оживи!» показ лялькового театру казки «Сніжиця»	1 1 1 1
Березень	1.«Здрастуй, казко». Знайомство зі змістом української народної казки «Котик і півник». Читання, переказування, розгляд ілюстрацій. 2.«Маленькі казкарі». Розповідання казки «Котик і півник». Спільний переказ казки з опорою на ілюстрації. 3.«Казковий театр» Спільний переказ казки	1 1 1

	«Котик і півник» розподіл ролей, вдосконалення навичок користування ляльками – рукавичками, театральними костюмами. 4.«Казко, оживи!» показ драматизації казки «Котик і півник»	 1
Квітень	1.«Здрастуй, казко». Знайомство зі змістом української народної казки «Коза - дереза». Читання, переказування, розгляд ілюстрацій. 2.«Маленькі казкарі». Розповідання казки «Коза - дереза». Спільний переказ казки з опорою на ілюстрації. 3.«Казковий театр» Спільний переказ казки «Коза - дереза» розподіл ролей, вдосконалення навичок користування ляльками – рукавичками. 4.«Казко, оживи!» показ лялькового театру казки «Коза - дереза»	1 1 1 1
Травень	1.«Здрастуй, казко». Підготовка до творчого звіту. Вибір, спільно з дітьми, улюбленої казки для показу. Читання, обговорення, переказ за ілюстраціями. 2.«Маленькі казкарі». Підготовка до творчого звіту: розігрування за ролями. 3.«Казко, оживи!». Творчий звіт учасників гуртка. Показ української народної казки за вибором дітей.	1 1 1

Орієнтовне перспективне планування занять гуртка «Театр казок» містить інформацію про місяць проведення занять, тему та кількість.

Аналіз знань, умінь і навичок дітей дошкільного віку, які відвідують даний гурток, проводиться 2 рази на рік, станом на вересень і травень,

відповідно до проведення моніторингу рівня навчальних досягнень вихованців за визначеними програмою показниками компетентності маленьких артистів.

РОЗДІЛ III
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ МОВЛЕНЄВИХ, ТЕАТРАЛЬНО – ІГРОВИХ ТА ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДОШКІЛЬНИКІВ

3.1 Умови організації театралізованої діяльності дошкільнят

Серед умов організації театралізованої діяльності дошкільнят виокремлюємо: взаємозв'язок основних напрямів роботи (літературно-мовленнєвого, мовленнєво-творчого, театрально-ігрового); комплексне розв'язання мовленнєвих завдань; раціональне поєднання різних видів діяльності; занурення в активну театралізовану діяльність на основі інформаційно-змістової обізнаності; забезпечення адекватного використання театралізованої діяльності в освітньому процесі та доцільності в частому плануванні різних її видів; особисту зацікавленість вихователя в означеному виді дитячої діяльності.

Взаємозв'язок трьох основних напрямів (літературно-мовленнєвого, мовленнєво-творчого, театрально-ігрового) є важливою умовою навчання дітей творчої розповіді в театралізованій діяльності; літературно-мовленнєвий та театрально-ігровий - підготовчі, у процесі яких діти засвоювали певні знання, розвивали вміння та навички, які надалі могли використовувати у мовленнєво-творчому напрямі.

- **Літературно-мовленнєвий напрям** реалізовувався через сприймання літературних творів, емоційно-почуттєвого переживання їх змісту та художньої форми, виконання різноманітних мовленнєвих, мовленнєво-творчих, літературно-мовленнєвих завдань та ігор.

- **Театрально-ігровий напрям** передбачає вміння дітей емоційно сприймати художній образ, входити в образ, відтворювати його характерні особливості, імпровізувати, збагачення словника дітей театральною термінологією, різними видами театру, що сприятиме розвитку їхніх уявлень про театр, театралізовану діяльність, працю акторів; виконання імітаційно-ігрових та творчих вправ і завдань; використання набутих знань та вмінь під час гри в театр, підготовку театральної вистави.
- **Мовленнєво-творчий напрям** пов'язуємо зі показом театральної вистави, складанням дітьми сюжетів на наочній та словесній основі, самостійним сюжетоскладанням (2половина навчального року, старша група). Серед важливих педагогічних умов ми відокремлюємо комплексне розв'язання мовленнєвих завдань. Навчання творчої розповіді залежить від рівня розвитку зв'язного мовлення, в якому відбивається багатство словника, досконалість звукової сторони мовлення, сформованість його граматичної будови. Творча розповідь є вищою формою зв'язного мовленнєвого висловлювання, для побудови якого дитина має опанувати лексичну, фонетичну та граматичну сторони мовлення, тому суттєвим є послідовне розв'язання всіх означених завдань у комплексі.

3.2 Модель заняття гуртка з розвитку українського мовлення засобами театральної діяльності

Змістом програми передбачено засвоєння дітьми певного обсягу знань, умінь і навичок для сформованості в них культури мовленнєвого спілкування та розвитку театрально - творчих здібностей.

Для реалізації освітніх завдань парціальної програми гуртка рекомендовано використання найбільш ефективної форми освітньої роботи в закладі дошкільної освіти – заняття, в організації якого передбачено ознайомлення з новими знаннями про театральну діяльність, продуктивна діяльність – показ вистав, комунікативна діяльність - спілкування українською мовою та підведення підсумків.

Відповідно до організаційної структури діяльності освітніх практичних заходів з розвитку українського мовлення та театралізованої діяльності, складено модель заняття гуртка «Театр казок».

Модель заняття гуртка з розвитку українського мовлення та театралізованої діяльності «Казкарик» складається з трьох частин: вступної, основної та завершальної.

Структура заняття

Літературно - творчий напрям

- ***Вступна частина*:** встановити контакт із дітьми, налаштувати дітей на спільну роботу, виконання різноманітних мовленнєвих, літературно-мовленнєвих завдань та ігор, вправи на розвиток дикції, голосу, мовного дихання, озвучування теми заняття.

Театрально-ігровий напрям

- ***Продуктивна частина*:** художнє слово, пояснення матеріалу, розглядання ілюстрацій, розповідь вихователя, спрямований на активізацію творчих здібностей дітей, читання та слухання казок, перегляд ілюстрацій, розподіл ролей, казкотерапія з елементами імпровізації, фізкультхвилинка.

Мовленнєво - творчий напрям

- Основна частина: розігрування вистави за ролями, індивідуальна корекційна робота, показ вистави;
- Завершальна частина: обговорення творів, гри, спонукання до словотворчості.

Мета заняття – формування мовленнєвої компетенції дітей шляхом збагачення словника та розвитку українського мовлення через створення спільних вистав, ігор. Отримання дитиною позитивних емоцій на занятті.

Розділ IV Тематично-календарне планування занять гуртка «Казкарик»			
ВЕРЕСЕНЬ			
№ п/п	Тема	Мета	Додаткові завдання до занять
1.	«У світі театру». Вступна бесіда про театр. Знайомство зі текстом казки «Ріпка», слухання, обговорення, переказ.	*Освітня* - збагачувати словник дітей іменниками (кличками тварин), словами звуконаслідуваннями (вираження дій, емоцій, голосів тварин та прислівниками (попереду, позаду, між); сприяти вживанню засвоєних слів у самостійному мовленні. *Розвивальна* - розвивати уміння прислухатися до розповіді дорослого, зорову та слухову увагу; здатність проявляти емоцію радості. *Виховна* – виховувати впевненість у собі, любов до театру.	1.Розвиток емоційно-ціннісної сфери. Вправа: «Мої емоції» 2.Розвиток зорової уваги: Д/В «Розфарбуй овочі» (за контурним зображенням) 3.Розвиток слухової уваги та дрібної моторики рук: Д/В «Дві ріпки». 4.Фізкультхвилинка: вірш Грицька Бойка «Огірки - пузанки»
	Обладнання: лялька бі-ба-бо бабуся – казкарка, фігурки персонажів з настільного театру, зображення будівель театрів, сюжетний малюнок, аркуші із контурним зображенням овочів.		

2	«Здравствуй, казко!». Знайомство з ляльковим театром «Бі-ба-бо», розповідання казки «Ріпка», спільний переказ (з опорою на ілюстрації).	*Освітня* – збагачувати словник дітей прикметниками, що позначають розмір; назвати застосовувати у мовленні іменники в поєднанні з прикметниками (за, на); сприяти вживанню засвоєних слів у самостійному мовленні. *Розвивальна* – розвивати дрібну моторику рук, зорову та слухову увагу, логічне мислення; здатність до творчого перевтілення, уміння емоційно відтворювати характери персонажів, розвиток процесу формування емоційної поведінки під час взаємодії з однолітками. *Виховна* – виховувати бажання бути учасником театралізованого дійства, упевненість, товариськість.	1.Розвиток сенсорного сприйняття: Д/В «Грядка ріпок». 2.Розвиток слухової уваги та мислення: відгадування загадок про казкових персонажів. 3.Гра «Я радію, коли…»
	Обладнання: зображення ріпок різного розміру, ілюстрації до казки, картинки відгадки до загадок.		
	ЖОВТЕНЬ		

1.	«Здравствуй,казко!». Знайомство зі змістом української народної казки «Колобок». Читання, переказування, розгляд ілюстрацій.	*Освітня* – вчити емоційно переказувати діалоги героїв та передавати почуття. Збагачувати словник іменниками (зайчик, вовк, ведмідь, лисичка), займенниками (він, вона); сприяти використанню слів у власному мовленні. *Розвивальна* – розвивати емоційно-ціннісну сферу: почуття співпереживання, краще розуміння себе та інших; уміння сприймати інтонаційну виразність мовлення, запам’ятовування хронологічну послідовність подій у творі. *Виховна* – виховувати впевненість у собі, уміння співчувати.	1.Розвиток мовлення Д/В «Хто це?» 2.Фізкультхвилинка «Колобок» 3.Емоційно - ціннісна сфера: Д/В «Розкажи далі»
	Обладнання: лялька бібабо лялька – казкарка, фігурки персонажів настільного театру, м’ячик – колобок, кольорові та силуетні зображення персонажів казки.		
2.	«Маленькі казкарі». Розповідання казки «Колобок».	*Освітня* – вчити показувати емоції радості та розпачу, співпереживати	1.Розвиток фонематичного слуху: Д/В «Повтори

	Спільний переказ казки з опорою на ілюстрації.	героям. Поповнити активний словник дітей прикметниками (довгий, пухнастий, гострі); сприяти вживанню засвоєних слів у самостійному мовленні. *Розвивальна* – розвивати зорову увагу, пам'ять; здатність проявляти емоцію смутку. *Виховна* – виховувати уміння контролювати свою поведінку, упевненість у собі, уміння співчувати.	чистомовку». 2.Розвиток зорової уваги Д/В «Що змінилося?». 3.Розвиток емоційно-ціннісної сфери. Д/В: «Що я відчуваю»
	Обладнання: фігурки персонажів казки, зображення пеньочків різної висоти.		
3.	«Казковий театр» Спільний переказ казки «Колобок», розподіл ролей, вдосконалення навичок користування ляльками – рукавичками.	*Освітня* – вчити імпровізувати, показуючи рухи тварин, удосконалювати дрібну моторику руки, вчити застосовувати у власному мовленні прийменник «від», навчати монологічного мовлення. *Розвивальна* – розвивати мислення,слухову та зорову увагу. *Виховна* – виховувати уміння	1.Імпровізація: Д/В «Покажи, як рухається». 2.Фізкультхвилинка «Колобок» 3.Розвиток дрібної моторики руки «Лабіринт»

		наслідувати, узгоджувати свої дії підчас простого інсценування.	
	Обладнання: ляльки – рукавички до казки, настільний театр, сюжетний малюнок «Хто де сховався?», аркуш «Лабіринт».		
4.	«Казко, оживи!» показ лялькового театру казки «Колобок».	*Освітня* – вчити користуватися образною емоційно-забарвленою лексикою, дотримуватись зразків правильного й емоційно забарвленого зв'язного мовлення, користуватися ляльками – рукавичками. *Розвивальна* – розвивати мовне дихання, мислення, пам'ять; *Виховна* – уміння узгоджувати свої дії під час вистави.	
	Обладнання: ляльки – рукавички, ширма, наголовники,театральні костюми, музичний супровід.		
ЛИСТОПАД			
1.	«Здравствуй, казко!». Знайомство з текстом української народної пісні «Ходить гарбуз по городу».	*Освітня* – вчити розуміти свій настрій та настрій оточуючих, зображувати різні види настрою. *Розвивальна* – розвивати	1.Емоційний розвиток: Д/В «Настрій» 2.Діалогічне мовлення: Д\В

	Читання, обговорення, розгляд ілюстрацій.	діалогічне мовлення, вміння відповідати на запитання. *Виховна* – виховувати вміння уважно слухати текст, прислухатися до мовлення дорослого, відчувати настрій.	«Спитай у мене»
	Обладнання: картинки до твору, дзеркало, календар емоцій.		
2.	«Маленькі казкарі». Розповідання тексту «Ходить гарбуз по городу», переказ з опорою на ілюстрації.	*Освітня* – вчити імпровізувати під час переказу тексту, перевтілюватися в образи. *Розвивальна* – сенсорне сприйняття, слухову увагу, уміння зосереджуватися, логічне мислення, виразне мовлення. *Виховна* – виховувати уміння виразно слухати, не перебивати, відповідати на запитання.	1.Д/В «Розповідай далі» 2.Розвиток логічного мислення: Д/В «Знайди половинку» 3.Розвиток слухової уваги: Д/В «Впіймай слово»
	Обладнання: ілюстрація до тексту, олівці, площинні зображення овочів, зображення овочів розрізаних навпіл.		
3.	«Казковий театр». Спільний переказ казки «Ходить гарбуз по городу», розподіл ролей,	*Освітня* – вчити самостійно обирати ролі, пояснювати свій вибір, емоційно – чуттєво зображувати персонажів,	1.Розвиток артикуляційного апарату: «Артикуляційна гімнастика».

	вдосконалення навичок користування костюмами для драматизації.	відповідати на запитання, навчати монологічного мовлення; удосконалювати навички користування театральними костюмами. *Розвивальна* – розвивати артикуляційний апарат, зорову увагу. *Виховна* - продовжувати виховувати уміння слухати, наслідувати, узгоджувати свої дії під час простого інсценування.	2.Зорова увага Д/В «Знайди пару».
	Обладнання: картки із зображенням предметів до гри «Знайди пару», театральні костюми, картки із зображенням артикуляційної гімнастики.		
4.	«Казко, оживи!». Показ драматизації казки «Ходить гарбуз по городу».	*Освітня* – вчити драматизувати казку, вчасно вставляти репліки, грати виразно, використовувати не мовленнєві засоби виразності, імпровізувати. *Розвивальна* – пам’ять, увагу, мислення, витримку. *Виховна* – виховувати вміння узгоджувати свої дії під час драматизації.	

	Обладнання: наголовники,театральні костюми, музичний супровід, декорації.		
ГРУДЕНЬ			
1.	«Здравствуй, казко!». Знайомство змістом української народної казки «Рукавичка». Читання, бесіда за змістом, розгляд ілюстрацій.	*Освітня* – вчити невербально зображувати емоції (міміка, жести, рухи), проявляти співчуття. *Розвивальна* – розвивати уяву, зорову увагу, мовлення, уміння уважно слухати розповідь дорослого; сприяти розвитку артикуляційного апарату. *Виховна* – виховувати уважність, самостійність, вміння відповідати на запитання.	1.Розвиток уяви та сенсорних відчуттів Д\В «Сніг». 2.Розвиток зорової уваги: Д/В «Знайди однакові рукавиці». 3.Д/В «Покажи, як я»
	Обладнання: лялька бібабо бабуся – казкарка, фігурки персонажів казки з настільного театру, борошно, блискітки, вата, картинка з із зображенням різних рукавичок.		
2.	«Маленькі казкарі!». Розповідання казки «Рукавичка», переказ з опорою на ілюстрації, розподіл ролей.	*Освітня* – вчити творчо розповідати казку за ролями, збагачувати активний словник прикметниками (великий, маленький, більший, менший), прийменниками (в, у); сприяти використанню засвоєних слів у	1.Розвиток слухової уваги: Д/ В «Відгадай». 2.Д/В «Узори на рукавичці» 3.Розвиток творчих здібностей: Д/В «Хто де мешкає?»

		самостійному мовленні. *Розвивальна* – розвивати дрібну моторику, слухову пам’ять, логічне мислення, мовлення, уяву. *Виховна* – виховувати товариськість, акуратність, самостійність.	
	Обладнання: контурний малюнок рукавичок, настільний театр «Рукавичка», картки із зображенням домівок тварин, ілюстрація до казки.		
3.	«Казко, оживи!». Показ драматизації казки «Рукавичка».	*Освітня* – вчити імпровізації, творчо проводити драматизацію казки, вчити вірш за допомогою мнемо таблиці. *Розвивальна* – розвивати слухову та зорову пам’ять, загальну моторику, мовлення. *Виховна* – виховувати вміння наслідувати, узгоджувати свої дії з діями інших дітей під час проведення простого інсценування.	
	Обладнання : мнемотаблиця до вірша К. Перелісної «Віхола», театральні костюми, ляльки – рукавички.		

	СІЧЕНЬ		
1.	«Здравствуй, казко!» Підготовка до творчого звіту. Вибір, спільно з дітьми, улюбленої казки для показу. Читання, обговорення, переказ за ілюстраціями.	*Освітня* – закріпити назви та зміст раніше вивчених казок, вправляти у самостійному творчому переказі. *Розвивальна* – розвивати пам'ять, увагу, мислення. *Виховна* – вміння домовлятися, погоджуватися з думкою інших	1.Бесіда про казки, які раніше вивчили та показували в театрі, визначення спільно з дітьми улюбленого твору, читання, спонукати до емоційно – чуттєвого переказу казки та спільного розподілу ролей.
	Обладнання: ілюстрація до казки, фігурки настільного театру.		
2.	«Маленькі казкарі». Підготовка до творчого звіту: розігрування за ролями.	*Освітня* – закріплення та активізація словника. *Розвивальна* – розвивати мовлення, пам'ять, мислення; *Виховна* – виховувати уважність, вміння співпрацювати в колективі.	1.Репетиція драматизації казки.
	Обладнання: обладнання до показу вистави, ляльки - рукавички, театральні костюми.		
3.	«Казко, оживи!». Творчий звіт учасників гуртка. Показ української народної казки за	*Освітня* – закріплення відтворення емоції радості, смутку чи розпачу, активізація словника. *Розвивальна* – розвивати	1.Драматизація казки.

	вибором дітей для батьків та однолітків.	мовлення, мовне дихання, інтонаційну виразність. *Виховна* – виховувати творчість, уважність, вміння співпрацювати в колективі, отримувати задоволення від публічного виступу.	
	Обладнання: театральні костюми, ляльки – рукавички, декорації.		
	ЛЮТИЙ		
1.	«Здравствуй, казко!». Знайомство зі змістом української народної казки «Сніжиця». Читання, бесіда за змістом казки, розгляд ілюстрацій.	*Освітня* – вчити зображувати емоцію здивування, розширити та активізувати словник дітей за темою «Зима», вчити дітей уважно слухати казку, відповідати на запитання. *Розвивальна* – розвивати слухове сприйняття, емоційну чутливість, сприяти розвитку монологічного мовлення. *Виховна* – виховувати культуру спілкування, викликати почуття співчуття.	1.Розвиток емоційно – ціннісної сфери Д/В «Здивуйся». 2.Розвиток фонематичного сприйняття «Добери слово на звук»
	Обладнання: казка «Сніжиця», ілюстрація до казки, настільний театр.		

2.	«Маленькі казкарі». Розповідання казки «Сніжиця». Спільний переказ казки з опорою на ілюстрації.	*Освітня* – вправляти дітей у творчому самовираженні, визначенні слів – предметів, формувати уміння ставити до них запитання «хто?, «що?».*Розвивальна* – розвивати у малюків зорове та слухове сприйняття, уміння вслухатися в розповідь дорослого, здатність творчо мислити та відгадувати загадки. *Виховна* – виховувати емоційно – ціннісне ставлення до героїв казки, дотримуватися правил спільної гри.	1.Характеристика героїв казки. 2.Розвиток мовлення: Д/В «Відгадай загадку»
	Обладнання: набір предметних малюнків, фігурки персонажів казки.		
3.	«Казковий театр» Спільний переказ казки «Сніжиця» розподіл ролей, вдосконалення навичок користування ляльками – рукавичками.	*Освітня* – вчити дітей творчому самовираженню, переказувати казку близько до тексту; користуватися ляльками – рукавичками. *Розвивальна* – розвивати імпровізацію, розповідне монологічне мовлення;	1.Розвиток дрібної моторики «Намисто для Сніжиці» (нанизування намистин). 2.Розвиток творчого самовираження «Як би ти хотів закінчити казку?»

		покращувати різні види пам’яті та уваги; удосконалювати координацію рухів. *Виховна* – виховувати прагнення бути уважним, зосередженим.	
	Обладнання: ілюстрація до казки, схеми порядку розташування намистин.		
3.	«Казко, оживи!» показ лялькового театру казки «Сніжиця»	*Освітня* – навчати дітей інсценувати казку, використовуючи вербальні та невербальні засоби спілкування. *Розвивальна* – сприяти розвитку творчої фантазії, образного мислення; розвивати діалогічне мовлення, здатність контролювати свої емоції, творчо перевтілюватися. *Виховна* – виховувати у малят творчу активність, бажання брати участь у театральній грі.	
	Обладнання: декорації до казки, ширма, театральні костюми, ляльки – рукавички.		
	БЕРЕЗЕНЬ		
	«Здравствуй, казко!». Знайомство	*Освітня* – навчати дітей визначати	1.Розвиток слухової уваги:

1.	зі змістом української народної казки «Котик і півник». Читання, переказування, розгляд ілюстрацій.	характер персонажів казки, оцінювати їхні дії. *Розвивальна* – сприяти розвитку слухового сприйняття, уваги, розвивати мислення, здатність розмірковувати, пояснювати. *Виховна* – виховувати любов до рідної мови, української казки.	відгадування загадок про героїв казки. 2.Розвиток емоційно почуттєвої сфери «Розкажи який?»
	Обладнання: картки із зображенням предметів – відгадок, фігурки персонажів казки.		
2.	«Маленькі казкарі». Розповідання казки «Котик і півник». Спільний переказ казки з опорою на ілюстрації.	*Освітня* – удосконалювати навички зв'язного мовлення, через творче самовираження під час переказу змісту казки; закріпити уявлення про слова – ознаки предметів. *Розвивальна* – розвивати зорову та слухову уяву, логічне мислення, здатність логічно та зрозуміло для інших висловлювати свою думку. *Виховна* – виховувати уважність, прагнення зосереджуватися на завданні.	1.Розвиток емоційно – почуттєвої сфери: Д/В «Які герої?». 2.Розвиток дрібної моторики: почергово загинають пальці, називаючи всіх героїв казки.
	Обладнання: фігурки персонажів казки, ілюстрації до казки.		

3.	«Казковий театр» Спільний переказ казки «Котик і півник» розподіл ролей, вдосконалення навичок користування ляльками – рукавичками, театральними костюмами.	*Освітня* – збагачувати уявлення про речення, навчати виразно інтонувати різні типи речень, виділяти голосом звертання. *Розвивальна* – розвивати виразність мовлення, удосконалювати слух, слухову увагу. *Виховна* – підтримувати цікавість до образного змісту і колоритної мови української казки.	1.Розвиток артикуляційного апарату: Д/В «Чистомовки». 2.Розвиток мовлення Д/В «Скажи, як я» (питальна, оклична, розповідна інтонації).
	Обладнання: картки з предметними малюнками, фігурки персонажів казки, ляльки – рукавички.		
4.	«Казко, оживи!» показ драматизації казки «Котик і півник».	*Освітня* – вчити драматизувати казку, формувати вміння будувати діалог, удосконалювати координацію рухів. *Розвивальна* – розвивати творчу уяву та ініціативу, формувати гарну дикцію та артикуляцію, правильну вимову з необхідною інтонаційною виразністю, варіювати динаміку та тембр мовлення. *Виховна* – виховувати інтерес до творчого	

		перевтілення.	
	Обладнання: театральні костюми, ляльки рукавички, декорації, ширма.		
	КВІТЕНЬ		
1.	«Здравствуй, казко!». Знайомство зі змістом української народної казки «Коза - дереза». Читання, переказування, розгляд ілюстрацій.	*Освітня* – навчати відповідати за змістом, характеризувати та оцінювати вчинки персонажів твору; активізувати слова – ознаки у власному мовленні. *Розвивальна* – розвивати різні види пам'яті, логічне мислення; сприяти розвитку зорової та слухової уваги, зв'язного монологічного мовлення. *Виховна* – підтримувати інтерес до слухання казок, виховувати почуття справедливості, прагнення допомагати.	1.Розвиток емоційно – почуттєвої сфери Д/В «Характеристика героїв казки». 2.Фізкультхвилинка під пісню кози з опери М.Лисенка. 3.Розвиток слухової уваги: відгадування загадок про персонажів казки.
	Обладнання: фігурки персонажів казки з настільного театру, іграшкова коза, аудіо запис пісні Кози – Дерези з однойменної опери М.Лисенка.		
2.	«Маленькі казкарі». Розповідання казки «Коза -	*Освітня* – удосконалювати навички розповідного мовлення, через творче	1.Розвиток слухового сприйняття та уваги:Д/В «Кому належить

	дереза». Спільний переказ казки з опорою на ілюстрації.	самовираження, продовжувати навчати розповідати знайомий текст, імпровізувати. відпрацьовувати вміння пояснювати послідовність подій; вправляти у розміщенні предметів відповідно до заданої послідовності. *Розвивальна* – розвивати вміння повно і зв'язно висловлювати свою думку; покращувати слухове сприйняття, зорову увагу та творче самовираження. *Виховна* – виховувати прагнення бути старанними, уміння грати злагоджено, уважно слухати інших; формувати позитивне ставлення до людських чеснот (доброта, чуйність) і непримиренне – до вад (грубість, лукавство).	вислів?» (вислови з казки). 2.Розвиток логічного мислення Д/В «Хто наступний?». 3.Розвиток емоційної сфери Д/В «Хто вчинив правильно?»
	Обладнання: фігурки персонажів казки з настільного театру, ілюстрації до казки, аркуші до вправи «Хто наступний».		

3.	«Казковий театр». Спільний переказ казки «Коза - дереза» розподіл ролей, вдосконалення навичок користування ляльками – рукавичками.	*Освітня* – навчати дітей інсценувати знайому казку, чуттєво передавати емоції та характер персонажів. *Розвивальна* – розвивати мовленнєву інтонацію, фонетичну компетентність; формувати гарну дикцію та артикуляцію. *Виховна* – виховувати в дітях доброзичливість, уміння співпереживати, прагнення узгоджувати свої дії під час простого інсценування.	1.Розвиток артикуляційного апарату: проказати віршовану скоромовку про козу. 2.Розвиток емоційно – чуттєвої сфери та мовлення: Д/В «Розкажи про героїв казки» (відповіді на запитання: Який? Що робив? Що відчував?).
	Обладнання: ілюстрації до казки, фігурки персонажів до настільного театру.		
4.	«Казко, оживи!» показ лялькового театру казки «Коза - дереза».	*Освітня* – вчити інсценувати знайому казку, продовжувати спонукати до імпровізації, та творчого самовираження. *Розвивальна* – розвивати виразність мовлення, покращувати слухове сприйняття. *Виховна* – виховувати прагнення бути дружними, уважними,	

		спілкуватися чемно.	
	Обладнання: декорації, ляльки – рукавички, театральні костюми, аудіо записи.		
ТРАВЕНЬ			
1.	«Здравствуй, казко!» Підготовка до творчого звіту. Вибір, спільно з дітьми, улюбленої казки для показу. Читання, обговорення, переказ за ілюстраціями.	*Освітня* – закріпити назви та зміст раніше вивчених казок, вправляти у самостійному мовленні, сприяти творчому самовираженню. *Розвивальна* – розвивати пам'ять, увагу, мислення. *Виховна* – вміння домовлятися, погоджуватися з думкою інших, висловлювати емоційне ставлення до героїв та подій.	1.Бесіда про казки, які раніше вивчили та показували в театрі, визначення спільно з дітьми улюбленого твору, читання, переказування, розподіл ролей.
	Обладнання: ілюстрація до казки, фігурки настільного театру.		
2.	«Маленькі казкарі». Підготовка до творчого звіту: розігрування за ролями.	*Освітня* – закріплення та активізація змісту обраної казки. *Розвивальна* – розвивати мовлення, творчість та натхнення. *Виховна* – виховувати уважність, вміння	1.Репетиція драматизації казки;

		співпрацювати в колективі, висловлювати ставлення до поведінки героїв.	
	Обладнання: обладнання до показу вистави, ляльки - рукавички, театральні костюми.		
3.	«Казко, оживи!». Творчий звіт учасників гуртка. Показ української народної казки за вибором дітей для батьків та однолітків.	*Освітня* – закріплення навичок чуттєво та емоційно розігрувати казку. *Розвивальна* – розвивати творче самовираження, мовлення, пам’ять, мовне дихання, інтонаційну виразність. *Виховна* – виховувати уважність, вміння співпрацювати в колективі, отримувати задоволення від публічного виступу.	1.Показ казки.
	Обладнання: обладнання до показу вистави, ляльки - рукавички, театральні костюми.		

Додаток 1

СЦЕНАРІЇ КАЗОК

Сценарій театралізованої вистави

«РІПКА»

(за мотивами української казки в обробці І.Франка)

Дійові особи: Дід Андрушка, Баба Марушка, Донечка Мінка, Собачка Хвінка, Кішка Варварка, Мишка Сіроманка, Казкар.

Декорації: **ширма**, українська садиба, город.

(Звучить українська мелодія, виходить казкар)

Казкар: Був собі дід Андрушка, а в нього баба Марушка, а в баби дочечка Мінка, а в дочки собачка Хвінка, а в собачки товаришка — киця Варварка, а в киці вихованка — мишка Сіроманка. Раз весною взяв дід скопав у городі грядку велику, грабельками підпушив, зробив пальцем дірку та й посадив ріпку. Працював дід не марно: зійшла ріпка гарно. Росла дідова ріпка, росла! Зразу така, як мишка, була, потім, як кулак, потім, як буряк, потім, як два, а на кінці стала така, як дідова голова. Тішиться дід, аж не знає, де стати.

Дід: «Час, нашу ріпку рвати».

Казкар: Пішов він на город — гуп, гуп! Узяв ріпку за зелений чуб; тягне руками, вперся ногами, мучився, потів увесь день, а ріпка сидить у землі як пень. Кличе він бабу Марушку.

Дід: Ходи, бабусю, не лежи, мені ріпку вирвати поможи!

Казкар: Пішли вони на город — гуп, гуп! Узяв дід ріпку за чуб, баба діда за плече. Смикає дід ріпку за гичку, смикає баба діда за сорочку, працюють руками, упираються ногами — промучилися увесь день, а ріпка сидить у землі, як пень. Кличе баба дочку Мінку.

Баба: «Ходи, доню, не біжи, нам ріпку вирвати поможи!»

Казкар: Пішли вони на город — гуп, гуп! Узяв дід ріпку за чуб, баба діда за сорочку, дочка бабу за торочку — тягнуть руками, упираються ногами, промучились увесь день, а ріпка сидить у землі, як пень.

Дочка: Кличе дочка собачку Хвінку: «Ходи, Хвіночко, не біжи, нам ріпку вирвати поможи!»

Казкар: Пішли вони на город — гуп, гуп! Узяв дід ріпку за чуб, баба діда за сорочку, дочка бабу за торочку, собачка дочку за спідничку — тягнуть руками, упираються ногами, промучились увесь день, а ріпка сидить у землі, як пень. Кличе собачка кицю Варварку.

Собачка: Ходи, Варварко, не лежи, нам ріпку вирвати поможи!

Казкар: пішли вони на город — гуп, гуп! Узяв дід ріпку за чуб, баба діда за сорочку, дочка бабу за торочку, собачка дочку за спідничку, киця собачку за хвостик. Тягнуть і руками, і зубами, упираються ногами; промучились увесь день, а ріпка сидить у землі, як пень. Кличе киця мишку Сіроманку.

Кішка: Ходи, Сірочко, не біжи, нам ріпку вирвати поможи!

Казкар: Пішли вони на город — гуп, гуп! Узяв дід ріпку за чуб, баба діда за сорочку, дочка бабу за торочку, собачка дочку за спідничку, киця собачку за хвостик, мишка кицю за лапку — як потягли, як потягли, так і покотилися. Упала ріпка на діда Андрушку, дід на бабу Марушку, баба на дочку Мінку, дочка на собачку Хвінку, собачка на кицю Варварку, а мишка — шусть у шпарку. Отак і закінчилася казка «Ріпка».

Сценарій театралізованої вистави

«КОЛОБОК»

(за мотивами української народної казки)

Дійові особи: Дід Баба Колобок заєць Вовк Ведмідь Лисиця Казкарка

Декорації та реквізит: хата, кімната (вікно, стіл, піч, лава), ліс.

Казкарка: Жили собі дід і баба. Одного разу дід каже бабі.

Дід: Бабусю, сходи, якщо твоя ласка, до комори та назмітай борошенця і спечи мені колобка.

Казкарка: Пішла Баба, повертається з мискою борошна. Почала місити Колобка.

(У мисці заздалегідь підготовлений колобок)

Казкарка: Посадила Баба колобка лопатою піч випікати.

Баба: Дідусю, чуєш, як смачно пахне? Це наш колобок спікся. Пора його виймати з печі.

Казкарка: Вийняла баба Колобка і поклала його на підвіконня охолонути.

(Дід з бабою пораються коло печі, потім виходять. Грає музика.)

Сцена друга.

Казкарка: Колобок постояв на підвіконні, а потім плиг на доріжку, та і покотився. Біжить Колобок доріжко, а назустріч Колобку Зайчик.

Зайчик: Колобок, Колобок, я тебе з'їм.

Колобок: Не їж мене, Зайчику, я тобі пісеньку заспіваю.

Я по коробу метений,

На яйцях спечений.

Я від діда та від баби втік

Так й від тебе втечу.

Казкар: проспівав Колобок пісеньку та й покотився далі.

Зайчик теж пострибав собі. Котиться Колобок далі. Назустріч йому - Вовк.

Вовк: Колобок, Колобок, я тебе з'їм.

Колобок: Не їж мене, Вовчику-братику, я тобі пісеньку заспіваю.

Я по коробу метений,

На яйцях спечений.

Я від діда та від баби втік

Так й від тебе втечу.

Казкар: проспівав Колобок пісеньку та й покотився далі.

Вовк теж побіг собі далі. Котиться Колобок далі. Назустріч йому – Ведмідь.

Ведмідь: Колобок, Колобок, я тебе з'їм.

Колобок: Не їж мене, Ведмедику, я тобі пісеньку заспіваю.

Я по коробу метений,

На яйцях спечений.

Я від діда та від баби втік

Так й від тебе втечу.

Казкар: проспівав Колобок пісеньку та й покотився далі.

Ведмідь теж побіг собі далі. Котиться Колобок далі. Назустріч йому – Лисичка.

Лисичка: Колобок, Колобок, я тебе з'їм!

Колобок: Не їж мене, Лисичко-сестричко, я тобі пісеньку заспіваю.

Лисичка: Яку ж ти мені пісеньку заспіваєш?

Колобок:

Я по коробу метений,

На яйцях спечений.

Я від діда та від баби втік

Так й від тебе втечу.

Казкар:Колобок співає пісеньку, а Лисичка слухає і хитро посміхається.

Лисичка: Гарна пісенька! (Вона обходить Колобка, посміхається йому) Ще заспівай, будь ласка. Щось я почала погано чути. Ану, підійди ближче до мене, щоб я могла почути твою пісеньку.

Колобок: (підходить ближче і співає):

Я по коробу метений,
На яйцях спечений.
Я від діда та від баби втік
Так й від тебе втечу.

(Лисичка хапає його і вибігає за двері).

Казкар: так і закінчилася казка.

Інсценізація української народної пісні

«Ходить гарбуз по городу»

Дійові особи: Казкар, Гарбуз, Диня, Огірки Буряки, Бараболя, Квасоля ,Біб.

Декорації: *українська садиба, город.*

Казкар: Ходить гарбуз по городу, питається свого роду:

Гарбуз: А чи живі, чи здорові, всі родичі гарбузові?

Казкар: Обізвалась жовта диня, гарбузова господиня:

Диня: Іще живі, ще здорові всі родичі гарбузові!

Казкар: Обізвались огірочки, гарбузові сини й дочки:

Огірки: Іще живі, ще здорові, всі родичі гарбузові!

Казкар: Обізвались бурячки, гарбузові своячки:

Бурячки: Іще живі, ще здорові, всі родичі гарбузові!

Казкар: Обізвалась бараболя, а за нею ще й квасоля:

Бараболя: Іще живі, ще здорові , Всі родичі гарбузові!

Казкар: Обізвався старий біб:

Біб: Я здержав увесь рід, й ти, гарбуз, ти перистий, з чим тебе ми будем їсти?

Казкар: Миска пшона, шматок сала, — от до мене вся приправа!

Казкар: От і закінчилась казка, від мене вам бубликів в'язка.

Сценарій театралізованої вистави

«РУКАВИЧКА»

(за мотивами української казки «Рукавичка»)

Дійові особи. Казкар, Дід, Песик, Мишка, Жабка, Зайчик, Лисичка, Вовк, Ведмідь

Декорації: *зимовий ліс. В снігу — рукавичка.*

Казкар: Раз дідусь йшов через ліс,
Песик з ним маленький біг.
Рукавичку дід згубив,
Десь в снігах її лишив.

(Іде дід, губить рукавичку. З'являється мишка).

Казкар: Біжить мимо Мишка – Шкряботушка. Побачила рукавичку та й питається.

Мишка. Ой, а хто отут живе? Може впустите мене?

(Зазирає до рукавиці)

Пусто.. Нікого й просити. Значить я тут буду жити.

(Ховається в рукавичку).

Казкар: Плигає мимо Жабка – Скрекотушка. Побачила рукавичку та й питається.

Жабка: А хто, хто ось тут живе?

Мишка: Я, - Мишка - Шкряботушка. А ти хто?

Жабка: А я – Жабка - Скрекотушка. Пусти мене до рукавички.

Мишка: Заходь, хатка не тісна.

Казкар: Коли це стрибає мимо Зайчик – Побігайчик. Побачив рукавичку та й питається.

(Побачив рукавичку).

Зайчик: А хто, хто в рукавичці живе?

Мишка: Я, - Мишка – Шкряботушка.

Жабка: А я – Жабка – Скрекотушка. А ти хто?

Зайчик: А я – Зайчик – Побігайчик. Пустіть і мене до себе.

Жабка:Та вже йди, мале.

Казкар: Коли це біжить мимо Лисичка - сестричка. Побачила рукавичку та й питається. *(Дивиться на рукавичку).*

Лисичка: *(прислухається):* А хто, хто в рукавичці живе?

Мишка: Мишка - шкряботушка.

Жабка:Жабка-скрекотушка.

Зайчик: Зайчик-побігайчик. А ти хто така?

Лисичка: А я Лисичка – Сестричка. Пустіть і мене.

Мишка: Ну, вже іди!

Казкар: Коли це біжить мимо Вовчик - Братик. Побачив рукавичку та й питається. *(Дивиться на рукавичку).*

Вовк: *(Побачив рукавицю. Здивовано).* А хто, хто в рукавичці живе?

Мишка: Мишка - Шкряботушка.

Жабка: Жабка-скрекотушка.

Зайчик: Зайчик-побігайчик.

Лисичка: Лисичка-сестричка. А ти хто такий?

Вовк: А я вовк незлий. Снігу гори намело, пустіть мене в тепло.

Лисичка: Та заходь вже.

Казкар: Пустили і Вовка. Коли це земля дрижить, суне Ведмідь. Побачив рукавичку та й питається.

(Дивиться на рукавичку).

Ведмідь: Ну й мороз розперезався. До барлоги аж дібрався.

Рукавичко? Ти чия? Проживає тут звіря.

Мишка: Мишка - Шкряботушка.

Жабка: Жабка - Скрекотушка.

Зайчик: Зайчик - Побігайчик.

Лисичка: Лисичка - Сестричка.

Вовк: Вовчик - Братик.

А ти що за дід?

Ведмідь: Я Ведмідь - Набрід. І мене прийміть.

Вовк: Та в нас місця нема. Рукавичка мала.

Ще розірветься, гляди. Ми не впустимо, не проси.

Ведмідь: Та я тут скраєчку полежу, зігріюся.

Лисичка: Що ж робити? Добре, йди. Рукавиці не порви.

Казкар:Заліз і Ведмідь у рукавицю. Рукавиця тріщить, ледь не рветься**.** Аж раптом дід помітив, що рукавицю загубив.

(Дідусь повертається з Песиком).

Дідусь: Ніби йшов я, не дрімав. Рукавичку не виймав. Ніч стоїть вже на порозі. Можу згинути в дорозі. Жучко, Жучко, виручай - Рукавицю пошукай.

Песик: Шкода, шкода дідуся, Рукавичка ж не стара. Щось ворушиться... Впізнав Гав-гав, гав-гав, Гав, гав, гав!

(Звірята розбігаються) ***Казкар:*** Як почули звірята, що собака гавкає, перелякалися та в різні сторони порозбігалися. А дід забрав рукавицю та й пішов додому.

Сценарій театралізованої вистави

СНІЖИЦЯ

Дійові особи: Дід,Баба, Сніжиця Три дівчинки подружки

Декорації: *Ширма оформлена під українську хату. Дід з бабою сидять на лаві.*

Звучить музика А.Н. Римського-Корсакова «Веснянка». Входить Казкарка.

Казкарк:. Скоро казка мовиться, та не скоро діло робиться. Всяка справа в світі діється, про всяке в казці йдеться. Жили - були дід та баба (показує на діда з бабою). Жили добре, дружно. Всього у них було вдосталь: і корівка, і вівця, і кіт на печі, а ось дітей не було. Ось прийшла зима сніжна ...

(Ширма прикрашається блакитною тканиною)

(Звучить музика П. І. Чайковського «Вальс сніжинок» з балету «Лускунчик»)

Казкарка: Пало снігу білого по коліно. Намело замети до пояса.

Дітлахи сусідські на вулицю вибігли, на санчатах катаються, сніжками кидаються, бабу снігову ліплять.

Діти грають сніжками

Казкарка: Дід та баба на дітлахів дивляться, про своє горе думають.

Дід: Що дружина задумавшись сидиш, про своє горе думаєш? Підемо і ми гуляти, зліпимо і ми снігову бабу.

Баба: Що ж, підемо дід, тільки на що нам бабу ліпити, давай зліпимо дочку - Сніжницю.

Казкарка: Стали дід з бабою збиратися, тепліше одягатися. А сніг кружляє, на землю пластівцями лягає.

Звучить музика П. І. Чайковського «Вальс сніжинок» з балету «Лускунчик».

Казкарка: Пішли дід з бабою в город, обрали найбільший замет і давай снігову доньку ліпити.

Сніжниця поступово встає.

***Казкарка*:** Зліпили ручки, ніжки приладнали, вставили замість очей дві голубенькі намистинки, виліпили носик, рот. Глядь, - а у Сніжниці губи порожевіли, очі відкрилися. Дивиться вона на старих і посміхається, заворушила ручками, ніжками, вийшла із замету і давай танцювати.

«Танець Сніжниці». В кінці танцю Сніжниця йде в хату. Дід з бабою здивовано спостерігають в стороні.

Баба: Дід, та це у нас донечка жива, Сніжниця наша.

Дід: Біжимо за нею скоріше в хату.

Казкарка: Зростає Сніжниця не по днях, а по годинах. Дід з бабою дивляться на неї, тішаться.

Звучить музика А. Вівальді «Весна» з циклу «Пори року». Ширма прикрашається зеленою тканиною.

Казкарка: Пройшла зима, стало пригрівати весняне сонечко, зазеленіла трава, заспівали птахи. А за весною і літо червоне прийшло. Відцвіли квіти в садах, дозріває хліб на полях. Дужче Сніжниця хмуриться, все від сонечка ховається. Все б їй в тінь так в холод, а ще краще під дощик.

Сніжниця сумує, ховається від сонечка. До Сніжниці підходять Дід і Баба.

***Баба**:* Чи здорова ти, донечка Сніжниця?

Сніжниця: Здорова, бабуся.

Дід: Чи не болить у тебе, донечка, голівонька?

Сніжниця: Не болить, дідусь.

Казкарка: Ось зібралися якось дівчата в ліс по ягоди, стали кликати з собою Сніжницю.

(Вбігають дівчатка)

1 дівчинка:Підемо з нами в ліс, Сніжниця.

2 дівчинка: Підемо по ягоди: по ожинку, по червону суничку.

Всі разом:Підемо, підемо, Сніжниця.

3 дівчинка: Будемо в ігри грати, співати та танцювати.

Сніжниця: Не хочеться, подруженьки, в ліс йти.

Дід: Іди, іди, Сніжниця.

Баб:. Іди, іди, дитино, розважся з подружками.

Сніжниця: Зараз, подруженьки, кошика візьму.

Казкарка: Подружки по лісу ходять, хороводи водять.

(Дівчата збирають ягоди, перемовляються, танцюють. Сніжниця йде до струмочка.)

Казкарка: А Сніжниця сіла біля водиці, в воду дивиться, пальці в швидкій воді мочить, краплинами немов перлами грає. Ось і вечір прийшов. Вирішили дівчата хмизу наносити так багаття розпалити.

(Ставиться атрибут, що імітує вогнище, всередині нього підсвічування)

Казкарка: Стали дівчата по черзі через багаття стрибати та Сніжницю кликати.

1 дівчинка: Іди, іди, Сніжниця, стрибати через вогнище.

Сніжниця:. Не хочеться мені, подруженьки, через багаття стрибати, страшно.

Усі: Стрибай, стрибай, Сніжниця. Один два три... *(Звучить музика П. І. Чайковського «Лебідь». Снігуронька стрибає через багаття та зникає)*

Подружки: Де ж Сніжниця? Сніжниця, Сніжниця!

Казкарка: Як стрибнула через вогнище Сніжниця, зашуміла над багаттям, застогнала жалібно. І не стало Сніжниці. Потягнувся над багаттям білий пар, звився в хмару. Полетіло хмара заввишки піднебесну. Розтанула Сніжниця.

(Плачучи, прийшли дівчата до діда й баби)

Подружки: Невідомо, куди ваша донечка поділася. Зникла над багаттям. І сліду немає. *(Дід з бабою плачуть)*

Дід з бабою:. Бідолашна наша дівчинка. Зі снігу виліплена, боялася сонячних променів. Біля полум'я розтанула. *(Звучить сумна мелодія)*

Казкарка: Поплакали дід з бабою та так і залишилися самотніми. Всяка справа в світі діється, про кожну справу в казці йдеться. Ось і казка вся. Казці кінець, а хто слухав – молодець!

Сценарій лялькової вистави

«Котик і півник»

Дійові особи: ***Казкар, Котик Півник Лисичка Старша дочка Друга дочка Пилипко***

Декорації: *ліс, хатинка Котика з великим вікном*

Казкар: Був собі котик і півник, та й побратались. От котикові треба іти по дрова, він і каже півникові.

Котик: «Сядь же ти, півнику, на печі та їж калачі, а я піду по дрова; та як прийде лисичка, то не озивайсь!»

Казкар: Пішов. Коли ж біжить лисичка.

Лисичка: «Півнику, братику, одчини! Півнику, братику, одчини! Як не відчиниш, віконце видеру, борщик виїм і тебе візьму».

Півник: «Тоток, тоток, не велів коток! То - ток, то -ток, не велів коток!»

Казкар: От лисичка віконце видрала, борщик виїла і півника взяла. Несе його, а він кличе котика — співає.

Півник: Мій котику, мій братику!
Несе мене лиса, за кленові ліса,
За крутії гори, за бистрі води...

Казкар: От котик почув, прибіг, відняв півника і поніс додому та й каже знов: «Гляди ж, півнику, як прийде лисичка, не окликайся, бо тепер я піду дальше!» Пішов. А лисичка вже й біжить. Стук-стук у віконце.

Лисичка: «Півнику, братику, одчини! Як не відчиниш, віконце видеру, борщик виїм і тебе візьму!»

Півник: «Тоток, тоток, не велів коток!»

Казкар: От вона віконце видрала, борщик виїла і півника забрала. Несе, а півник знову кричить.

Півник: Мій котику, мій братику! Несе мене лиса,за кленові ліса,
За крутії гори,за бистрії води! Порятуй!

Казкар: Раз проспівав — не чує котик; він вдруге голосніше — котик прибіг, одняв його і поніс додому .

Котик: Тепер же я піду далеко-далеко, і хоч як уже будеш кричать — не почую; то вже мовчи, не озивайся до лисички!

Казкар: Пішов котик. Коли ж ізнов лисичка.

Лисичка: «Півнику, братику, — каже, — одчини! Півнику, братику, одчини! Як не відчиниш, віконце видеру, борщик виїм і тебе візьму!»

Півник: «Тоток, тоток, не велів коток!»

Казкар: От лисичка віконце видрала, борщик виїла і його взяла. Несе, а півник співає — раз, вдруге, втретє. Котик не почув, а лисичка й понесла півника додому. Увечері приходить котик додому — нема півника. Він зажуривсь, а далі зробив собі бандурку, узяв мішок і молоток і пішов до лисиччиної хатки. Став і заграв:

Котик: А в лиски-лиски новий двір, Чотири дочки — на вибір,
П'ятий синко, ще й Пилипко;! Вийди, лиско, подивися,чи хороше я граю.

Казкар: А лисичка саме пекла палянички. От старша дочка лисиччина і каже:

Старша дочка: Мамо, піду я подивлюсь: хто се так гарно грає.

Казкар: Взяла паляничку і пішла, а котик її — цок, та в лобок, та в мішок, та й знов став грати. От і друга дочка каже лисичці.

Друга дочка: Піду і я, мамо! паляничку, і пішла.

Казкар: А він і ту — цок, та в лобок... А після і третя дочка, і четверта. А Пилипко ждав-ждав і каже.

Пилипко: Піду я, мамо, зажену їх, — чого вони так забарились!

Казкар: Пішов. А котик і його — цок, та в лобок, та в мішок. Зайшов Котик до лиски у хату і каже.

Котик: У мене твої діти, лисичко, віддавай півника!

Казкар: забрав котик півника, а лисичці віддав її діток. Більше лисичка не приходила по Півника.

Сценарій театралізованої вистави

КОЗА-ДЕРЕЗА

(За мотивами української народної казки)

Дійові особи:

Казкар, Дід, Баба,1-й син,2-й син, Коза-Дереза, Зайчик, Лисичка ,Вовк, Ведмідь, Рак.

Декорації та реквізит*: хата, літній ліс, лісова хатка.*

Казкар: Були собі дід та баба. Поїхав дід на ярмарок та й купив козу. Привіз її додому, а рано на другий день посилає дід старшого сина ту козу пасти.

1-й син: Пасу, пасу козу, випасаю, травичкою годую, водичкою напуваю.

Казкар: Пас, пас хлопець її аж до вечора та й став гнати додому. Тільки до воріт став доганяти, а дід став на воротах у червоних чоботях та й питається.

Дід: Кізонько моя мила, кізонько моя люба! Чи ти пила, чи ти їла?

Коза-Дереза: Ні, дідусю, я й не пила, я й не їла: тільки бігла через місточок та вхопила кленовий листочок, тільки бігла через гребельку та вхопила водиці крапельку, – тільки пила, тільки й їла!

Казкар*:* От дід розсердився на сина, що він погано худоби доглядає, та й прогнав його. На другий день посилає другого сина – меншого.

***2-й син*:** Пасу, пасу козу, випасаю, травичкою годую, водичкою напуваю.

Казкар: Пас, пас хлопець її аж до вечора та й став гнати додому. Тільки до воріт став доганяти, а дід став на воротах у червоних чоботях та й питається:

Дід: Кізонько моя мила, кізонько моя люба! Чи ти пила, чи ти їла

Коза-Дерез:. Ні, дідусю, я й не пила, я й не їла: тільки бігла через місточок та вхопила кленовий листочок, тільки бігла через гребельку та вхопила водиці крапельку, – тільки пила, тільки й їла!

Казкар: От дід і того сина прогнав. На третій день посилає вже жінку. От вона погнала козу, пасла весь день.

Баба:Пасу, пасу козу, випасаю, травичкою годую, водичкою напуваю.

Казкар: Увечері стала жінка доганяти козу до двору, а дід уже стоїть на воротах у червоних чоботях та й питається:

Дід: Кізонько моя мила, кізонько моя люба! Чи ти пила, чи ти їла?

Коза-Дереза: Ні, дідусю, я й не пила, я й не їла: тільки бігла через місточок та вхопила кленовий листочок, тільки бігла через гребельку та вхопила водиці крапельку, – тільки пила, тільки й їла!

Казкар:От дід прогнав і бабу. На четвертий день погнав він уже сам козу, пас увесь день.

Дід: Пасу, пасу козу, випасаю, травичкою годую, водичкою напуваю.

Казкар: А ввечері погнав козу додому. І тільки надігнав на дорогу, а сам навпростець пішов, став на воротах у червоних чоботях та й питається:

Дід: Кізонько моя мила, кізонько моя люба! Чи ти пила, чи ти їла?

Коза-Дереза: Ні, дідусю, я й не пила, я й не їла: тільки бігла через місточок та вхопила кленовий листочок, тільки бігла через гребельку та вхопила водиці крапельку, – тільки пила, тільки й їла!

***Казкар*:** От тоді дід розсердився, пішов до коваля, висталив ніж, став козу різати, а вона вирвалась та й утекла в ліс. У лісі бачить коза зайчикову хатку. Вона туди вбігла та й заховалась на печі. От прибігає зайчик, коли чує – хтось є в хатці. Зайчик і питається.

Зайчик: А хто, хто в моїй хатці?

Коза-Дереза:*(визирає з хатки)*

Я коза-дереза, за три копи куплена,
Півбока луплена!Тупу-тупу ногами,
Сколю тебе рогами, ніжками затопчу,
Хвостиком замету – тут тобі й смерть!

Казкар: От зайчик злякавсь, вибіг з хатки, сів під дубком. Сидить та й плаче. Коли йде ведмідь та й питається.

Ведмідь:. Чого ти, зайчику-побігайчику, плачеш?

Зайчик: Як же мені, ведмедику, не плакати, коли в моїй хатці звір страшний сидить!

Ведмідь: От я його вижену! *(Побіг до хатки.)* А хто, хто в зайчиковій хатці?

Коза-Дереза: *(визирає з хатки)*

Я коза-дереза, за три копи куплена,

Півбока луплена!Тупу-тупу ногами,

Сколю тебе рогами, ніжками затопчу,

Хвостиком замету, – тут тобі й смерть!

Ведмідь: *(злякався).* Ні, зайчику-побігайчику, не вижену – боюсь.

Казкар:От і знов пішов зайчик, сів під дубком та й плаче. Коли йде вовк і питається.

Вовк: А чого це ти, зайчику-побігайчику плачеш?

Зайчик: Як же мені, вовчику-братику, не плакати, коли в моїй хатці звір страшний сидить!

Вовк: От я його вижену!

Зайчик: Де тобі його вигнати! Тут і ведмідь гнав, та не вигнав.

Вовк:Отже, вижену. (*Побіг до хатки.)* А хто, хто в зайчиковій хатці?

Коза-Дереза: *(визирає з хатки)*

Я коза-дереза, за три копи куплена,

Півбока луплена!Тупу-тупу ногами,

Сколю тебе рогами, ніжками затопчу,

Хвостиком замету, – тут тобі й смерть!

Вовк: *(злякався).* Ні, зайчику-побігайчику, не вижену – боюсь.

Казкар: Зайчик знов пішов, сів під дубком та й плаче. Коли біжить лисичка, побачила зайчика та й питається.

Лисичка: А чого ти, зайчику-побігайчику, плачеш?

Зайчик: Як же мені, лисичко-сестричко, не плакати, коли в моїй хатці звір страшний сидить!

Лисичка: От я його вижену!

Зайчик:Де тобі, лисичко, його вигнати! Тут і ведмідь гнав – не вигнав, і вовк гнав, та не вигнав, а то ти!

Лисичка: Отже, вижену. (*Побігла до хатки).* А хто, хто в зайчиковій хатці?

Коза-Дереза: *(визирає з хатки)*

Я коза-дереза,за три копи куплена,

Півбока луплена! Тупу-тупу ногами,

Сколю тебе рогами, ніжками затопчу,

Хвостиком замету, – тут тобі й смерть!

Лисичка: *(злякалась).* Ні, зайчику-побігайчику, не вижену – боюсь.

Казкар: Пішов зайчик, сів під дубком та й знову плаче. Коли це лізе рак-неборак та й питається.

Рак: Чого ти, зайчику-побігайчику, плачеш?

Зайчик: Як же мені не плакати, коли в моїй хатці звір страшний сидить!

Рак: От я його вижену!

Зайчик: Де тобі його вигнати! Тут і ведмідь гнав, та не вигнав, і вовк гнав, та не вигнав, і лисиця гнала, та не вигнала, а то ти!

Рак: Отже, вижену. (*Підходить до хатки).* А хто, хто в зайчиковій хатці?

Коза-Дереза: *(визирає з хатки)*

Я коза-дереза, за три копи куплена,

Півбока луплена! Тупу-тупу ногами,

Сколю тебе рогами, ніжками затопчу,

Хвостиком замету, – тут тобі й смерть!

Казкар: А рак усе лізе та лізе, виліз на піч.

Рак: (з-за декорації хатки) А я рак-неборак, Як ущипну, – буде знак!

Казкар: Та як ущипне козу клешнями! Коза як замекає, та з печі, та з хати – побігла, тільки видно! От тоді зайчик радий, прийшов у хатку та так уже ракові дякує. Та й став жити в своїй хатці. (*Усі персонажі казки стають перед глядачами*).

Додаток 2

Дидактичні ігри та вправи, фізкультурні хвилинки

Вересень		
№ з/ч	**Назва дидактичної гри. Мета, завдання.**	**Зміст**
1.	***Дидактична вправа «Мої емоції»*** *Мета:* Розвиток емоційно-ціннісної сфери. *Завдання: розвивати вміння показувати емоцію радості.*	Вихователь пропонує уявити як герої в казці зраділи, коли вирвали ріпку. Пропонує дітям показати емоцію з опорою на зразок.
2.	***Дидактична вправа «Розфарбуй овочі»*** (за контурним зображенням) *Мета*: Розвиток зорової уваги. *Завдання*: розвивати зорову увагу, збагатити та активізувати словник за темою «Овочі»	Вихователь роздає дітям аркуші з контурним зображенням овочів – моркву, огірок,капусту, цибулю, ріпку, і пропонує відгадати,що росте на городі в діда Андрушки. Діти визначають за силуетами овочі і розфарбовують.
3.	***Дидактична вправа «Дві ріпки»*** *Мета*: Розвиток слухової уваги та дрібної моторики рук. *Завдання*: розвивати слухову уяву, фонематичний слух, вміння тримати предмет кінчиками пальців.	Вихователь пропонує дідусеві посадити ріпки. Діти по черзі беруть контейнери з «Кіндер сюрпризів», струшують їх та на слух визначають дві "ріпки", що звучать однаково. Посадимо ріпку дітям до обіду, Тільки треба відгадати Яке насіннячко саджати.

4.	***Фізкультхвилинка:*** вірш Грицька Бойка «Огірки - пузанки»	Огірки-пузани поховались під листки *(діти присідають)* А жовтаві дині – видно в огудинні *(підводяться, розводять руки)* А гарбуз, а гарбуз – прямо в землю загруз *(виконують повороти праворуч-ліворуч, руки на поясі)* Всі відпочивають, всі лежать дрімають (*потягуються, піднімаючи руки вгору через сторони*) Тільки соняшник не спить, на одній нозі стоїть *(піднімають по черзі то праву, т ліву ногу руки на поясі)* Поверта він тяжко голову-ромашку *(виконують повільно колові рухи головою)* І розкривши жовтий рот, стереже він наш город. (Плескають в долоні)
5.	***Дидактична вправа «Грядка ріпок»*** *Мета*: Розвиток сенсорного сприйняття. *Завдання*: розвивати сенсорні еталони, збагатити словник словами «більший - менший».	Вихователь роздає дітям набори площинних зображень ріпки різних розмірів і розповідає, що дружна казкова родина посадила цілу грядку ріпок. А коли зібрали врожай Андрушка вирішив покласти їх за розміром: «Більшому – більшу, меншому - меншу». Педагог пропонує розкласти ріпки в ряд за розміром віл найбільшої до найменшої.
6.	***Дидактична вправа «Відгадай загадки»*** *Мета*: Розвиток слухової уваги та мислення. *Завдання:* вчити відгадувати загадки, показувати відповідних персонажів.	Вихователь загадує загадки, діти відгадують, та показують відповідних персонажів: 1.Не говорить, не співає, а коли хто йде, то господаря сповіщає. (Собака.) 2.М’які лапки, а в лапках царапки. І вдень і вночі

		В кожусі на печі. (Кішка.) 3.Маленька, сіренька, а хвостик, як шило. (Мишка.)
7	***Дидактична вправа «Я радію, коли..»*** *Мета:* розвиток емоційно – чуттєвої сфери. *Завдання:* продовжити вчити розуміти та відтворювати почуття радості.	Вихователь пропонує пригадати, як зраділи дід та баба в казці, коли змогли вирвати ріпку. Пропонує пригадати коли в житті дітей були радісні ситуації та зобразити емоцію радості.
	Жовтень	
8.	***Дидактична вправа «Хто це?»*** *Мета:* розвиток мовлення *Завдання:* розширити словник звуконаслідуваннями, іменниками, прийменниками.	Вихователь показує дітям героїв казки і ставить запитання. - Це лисичка? (Ні.) - Хто це? (Зайчик.) - Як зайчик скаче? (Стриб – стриб.) - Хто це? (Ведмедик.) - Як тупотить ведмедик? (Тупу - тупу) - Це вовчик? (Ні, лисичка.) - Як лисичка зла колобка? (Гам.) Педагог ставить колобка біля хатки, на доріжку, на пеньку і ставить запитання дітям.
9.	***Фізкультхвилинка «Колобок»***	Вихователь показує дітям м’ячик і читає віршик. Діти повторюють рухи за педагогом. Швидко тісто замісили (Діти виконують три нахили вперед.) На шматочки розділили (Плескають в долоньки.) Розкачали всі шматочки (Потирають долоньки.) І зліпили колобочки. (Показують два кулачки.)

10.	***Дидактична вправа «Розкажи далі»*** *Мета*: розвиток емоційно – ціннісної сфери. *Завдання*: вчити розповідати казку, емоційно передавати зміст, відтворювати характер персонажів.	Вихователь показує дітям зображення тварин, пропонує розказати про них. Потім педагог пропонує визначитись з роллю і емоційно переказувати казку.
11.	***Дидактична вправа «Повтори чистомовку»*** *Мета:* Розвиток фонематичного слуху. *Завдання*: вчити розрізняти звуки близькі за звучанням.	Вихователь плескає в долоні та промовляє чистомовку. Діти повторюють за педагогом. Ок- ок- ок- на віконці Колобок. Ік- ік- ік- на доріжку він утік. Ка- ка- ка- доженемо Колобка, Ди- ди- ди- щоб не сталося біди.
12.	***Дидактична вправа «Що змінилося?»*** *Мета:* розвиток зорового сприйняття. *Завдання:* вчити концентрувати увагу на головному, правильно узгоджувати слова у реченні.	Педагог виставляє на персонажів на столі, пропонує дітям закрити очі і змінює порядок, запитує про те, що змінилося.
13.	***Дидактична вправа «Що я відчуваю»*** *Мета*: *Розвиток е*моційно - ціннісної сфері. *Завдання*: вчити розповідати казку за ролями, емоційно передавати характер персонажів, передавати ставлення до героїв.	Педагог пропонує розподілити ролі і розповідати казку. Пригадати особливості поведінки всіх персонажів. Зобразити їх та розповісти про своє ставлення до героїв.

14.	***Дидактична вправа «Покажи, як рухається?»*** *Мета*: Імпровізація. *Завдання*: вчити імпровізувати, показуючи рухи.	Вихователь показує дітям малюнок «Хто сховався?», пропонує розглянути і сказати, які тварини заховалися за ялинками? - Хто сховався за кущиком? (Зайчик.) - Як ви про це дізналися? (Пухнасті вушка стирчать.) - Покажи, як зайчик рухається. - Хто сховався за ялинкою? (Лисичка.) - Як ви про це дізналися? (Руденького хвостика видно.) - Покажи, як лисичка рухається. - Хто сховався за великим деревом? (Ведмідь.) - Як ви дізналися? (Він великий, видно його бурий тулуб.) - Покажи, як ведмідь рухається. - А хто сховався за маленьким деревом? (Вовк.) - Як ви дізналися? (Виглядає сірий хвіст.) - Покажи, як вовк рухається.
15.	***Фізкультхвилинка «Колобок»***	Вихователь показує дітям м'ячик і читає віршик. Діти повторюють рухи за педагогом. Швидко тісто замісили (Діти виконують три нахили вперед.) На шматочки розділили (Плескають в долоньки.) Розкачали всі шматочки (Потирають долоньки. І зліпили колобочки. (Показують два кулачки.)
16.	***Дидактична вправа «Лабіринт»*** *Мета*: Розвиток дрібної моторики руки. *Завдання:* вчити правильно тримати олівця,	Вихователь роздає дітям аркуші «Лабіринт» та кольорові олівці. - Кого ви бачите на малюнку угорі? (Колобка.) - Хто намальований внизу? (Лисичка та бабуся.)

	розвивати зорові орієнтири.	- До кого слід бігти колобкові? (До бабусі.) - Покажіть йому доріжку – проведіть пальчиком. Проведіть олівчиком.
Листопад		
17.	***Дидактична вправа «Настрій»*** *Мета*: Емоційний розвиток. *Завдання:* вчити дітей проявляти емоції.	Вихователь показує дітям смайли та пропонує відтворити їхні емоції. Для виконання цього завдання доречно використовувати дзеркало, щоб діти бачили вираз власного обличчя.
18.	***Дидактична вправа «Спитай у мене»*** *Мета**:** розвиток діалогічного мовлення. *Завдання:* вчити вести діалог, доречно за змістом казки відповідати на запитання.	Вихователь виставляє в ряд фігурки персонажів, ставить запитання за змістом казки, спонукаючи дітей давати повні відповіді. Якщо запитання викликає у дітей труднощі, вихователь допомагає їм.
19.	***Дидактична вправа «Розповідай далі»*** *Мета:* Розвиток емоційно – ціннісної сфери. *Завдання:* вчити емоційно передавати зміст казки, активізувати словник до теми «Овочі».	Вихователь роздає дітям маски героїв твору, пропонує дітям розповідати послідовно, передавати емоції героїв.
20.	***Дидактична вправа «Знайди половинку»*** *Мета:* Розвиток логічного мислення. *Завдання:* вчити вживати у мовленні словосполучення «На дві половинки», «Одну половинку»	Вихователь роздає дітям площинні зображення предметів (гарбуза, дині, картоплі, огірків), розрізані навпіл. На прохання педагога діти складають половинки і називають зображення, які у них вийшли. Потім вихователь пропонує пригостити друга «половинкою» і ставить запитання:

		Як слід розділити? (На дві половинки.) Що отримав кожен із вас? (Одну половинку.)
21.	***Дидактична вправа «Впіймай слово»*** *Мета:* Розвиток слухової уваги. *Завдання:* розвивати фонематичне сприйняття, активізувати словник іменниками.	Вихователь називає різні іменники з теми «Овочі», пропонує плеснути в долоні, коли діти почують назву персонажів з казки, нібито впіймати слово. Бажано педагогу екранувати артикуляційний апарат, щоб діти не могли бачити артикуляцію, а дослухалися до слів. Повторити 5- 6 разів.
22.	***«Артикуляційна гімнастика»*** *Мета*: Розвиток артикуляційного апарату. *Завдання:* зміцнення м‘язів артикуляційного апарату, попередження функціональних відхилень.	Вихователь пропонує виконати вправи артикуляційної гімнастики: «Жабка» - «Слоненя» (до 10разів) «Віконечко» (Утримувати 10 с.) «Їжачок» (до 10 с.) «Комарик» (до 10 с.) «Конячка» (до 10 с.)
23.	***Дидактична вправа «Знайди пару»*** *Мета: розвиток* зорової уваги. *Завдання:* розвивати зорову увагу, орієнтування на площині.	Вихователь роздає дітям аркуші на яких зображені декілька гарбузів, пропонує їх уважно роздивитись та знайти два однакових гарбузи, Діти виконують завдання, якщо виникають труднощі педагог допомагає навідними питаннями.
		Грудень
24.	***Дидактична вправа «Сніг»*** *Мета:* Розвиток уяви та сенсорних відчуттів. *Завдання*: вчити розрізняти матеріали на	Вихователь пропонує уявити дітям, що вони потрапили до казкового зимового лісу. Усе навколо вкрила снігова ковдра. Потім педагог висипає на стіл жменю борошна, кладе шматок вати та насипає трохи блискіток. На прохання дорослого діти

	дотик, узгоджувати у мовленні іменники з прикметниками.	розглядають м матеріали, торкаються них. Вихователь звертає увагу дітей на те,як сиплеться борошно,яка пухка та м'яка вата, як блищать блискітки. - Чому борошно, вата та блискітки нагадують сніг? (Вони білі, як сніг.) - Чому борошно нагадує сніг? (Сніг, яка борошно, легкий та сипучий.) - Чому шматочок вати нагадує сніг? (Сніг, як вата, м'який та пухкий.) - Чому блискітки нагадують сніг? (Сніг, як блискітки яскраво виблискують.) Якщо дітям важко відповідати на запитання, вихователь допомагає їм навідними питаннями.
25.	***Дидактична вправа «Знайди однакові рукавиці»*** *Мета***:** Розвиток зорової уваги. *Завдання:*вчити виокремлювати дрібні деталі на предметах, порівнювати предмети та знаходити відмінності.	Вихователь роздає дітям аркуші, на яких намальовані рукавички. На прохання педагога малюки знаходять серед них однакові.
26.	***Дидактична вправа «Покажи, як я»*** *Мета:* пластика рухів. *Завдання*: вчити передавати характерні рухи тварин.	Вихователь пропонує подивитися, як поводиться поведінку звірів в природі у документальному фільмі, звертати увагу на характерні риси. Після перегляду пропонує показати рухи, роздає маски.

27.	***Дидактична вправа «Відгадай»*** *Мета:* Розвиток слухової уваги. *Завдання:* вчити відгадувати загадки.	Вихователь читає загадки про героїв казки. Діти Відгадують та показують відповідні фігурки з настільного театру. 1.У норі хатинку має, хліб, сирочок полюбляє. По підлозі тишком-нишком, бігає сіренька… (мишка) 2.Скачуть на болоті зелененькі лапки. Квакає завзято веселенька…(жабка). 3.Довгі вушка, куций хвіст, невеличкий сам на зріст. Це сіренький побігайчик, спритний, полохливий…(зайчик) 4. Це красуня не проста, вона хитра та руда. Вовкові вона сестриця, усі звуть її…(лисиця). 5.Живе у лісі, хижий, дикий,зуби гострі та великі. Між ялин блука без толку – знають всі сірого …(вовка). 6.Писочок свинячий має, в лісі жолуді шукає. Цей поважний пан – іклан .Називається…(кабан). 7.Через ліс іде вперед, дуже – дуже любить мед. Клишоногий бурий дід. Упізнали? Це - …(ведмідь). (Вихователь просить уважно розглянути персонажів казки та поставити їх від найменшого до найбільшого.) - Хто найменший? (Мишка.) - Хто найбільший? (Ведмідь.) - Хто менший за лисичку? (Зайчик.) - Хто більший за вовка? (Кабан.)

28.	***Дидактична вправа «Узори на рукавичці»*** *Мета:* розвиток дрібної моторики. *Завдання:* розвивати дрібну моторику кисті, зорові орієнтири, логічне мислення.	Вихователь роздає дітям аркуші із контурним зображенням рукавички та готові геометричні форми, пропонує самостійно дібрати узор, «сплести» рукавичку для звірят. Діти виконують графічну вправу.
29.	***Дидактична вправа «Хто де мешкає?»*** *Мета*: Розвиток творчого мислення. *Завдання*: розширити та активізувати знання дітей про житло диких звірів,розвивати творче мислення під час малювання звірячого житла.	Вихователь пропонує оселити лісових мешканців у їхніх хатинках. Він кладе на стіл картки із зображенням різних тварин та їхніх домівок. Діти уважно розглядають картки та складають відповідні пари. Під час гри вихователь ставить навідні питання. - Хто це? (Білочка.) - Де мешкає білочка? (На дереві. У дуплі.) - Хто це? (Ведмідь.) - Де мешкає ведмідь? (У барлозі.) - Хто це? (Жабка.) - Де мешкає жабка? (У болоті.) - Хто це? (Лисичка.) - Де мешкає лисичка? (У норі.) Педагог пропонує обрати тварину і намалювати для неї житло, акцентувати увагу на тому, щоб малюнок не був схожий на інші.
Січень		
	Проведення підсумкових занять. Показ вистави. Удосконалення навичок акторської майстерності.	

	Лютий	
30.	***Дидактична вправа «Здивуйся»*** *Мета:* Розвиток емоційно – ціннісної сфери, мовлення, мімічну мускулатуру. *Завдання:* вчити утворювати іменники зі зменшуваними суфіксами.	Вихователь пропонує пограти у гру «Скажи ласкаво». Снігурка – Снігуронька. Дівчина – дівчинка. Баба – бабусенька. Дід – дідусенько. Зима – зимонька. Весна – веснонька. Літо – літечко. Ліс – лісочок. Квітка – квіточка. Хмара – хмаронька. Педагог пропонує вчитися здивуванню: Як би ви здивувалися, коли б побачили, що Сніжиця ожила. Всі по - черзі показують.
31.	***Дидактична вправа «Добери слово на звук»*** *Мета*: Розвиток фонематичного сприйняття. *Завдання*: вчити добирати слова на заданий звук.	Вихователь пропонує дібрати слова на заданий звук. Якщо діти утруднюються, то треба допомагати виставляючи картинки на цей звук. Вправа повторюється 3 – 4 рази.
32.	***Дидактична вправа «Характеристика героїв»*** *Мета:* розвиток емоційно – ціннісної сфери.	Вихователь за допомогою навідних запитань розпитує про героїв: - Яка баба?

	Завдання: вчити розуміти задум у казці, співчувати, характеризувати героїв казки, творчо змінювати кінцівку казки.	- Який дід? - Які подружки? - Яка Сніжиця? Чому? - Чи жаль вам Сніжицю? - Як би ви хотіли, що казка закінчилася?
33.	***Дидактична вправа «Відгадай загадку»*** *Мета*: Розвиток мовлення. *Завдання:* вчити відгадувати загадки.	Вихователь читає загадки, діти відгадують: 1.На дворі горою, а в хаті водою. (*Сніг*). 2.Восени не в'яне, а взимку не вмирає.(*Ялинка*). 3.Біла скатертина всю землю вкрила. (*Сніг*). 4.Без рук, без голови, а вікна малює. (*Мороз)* Красива дівчинка сумна: Їй не подобається весна, На сонці їй так тяжко! Сльози ллє бідолашна. (*Сніжиця*)
34.	***Дидактична вправа «Намисто для Сніжиці»*** *Мета*: Розвиток дрібної моторики» (нанизування намистин). *Завдання*: Розвивати дрібну моторику, вчити добирати намистини за зразком.	Вихователь пропонує порадувати Сніжицю, щоб вона не сумувала, зробити для неї намисто. Діти діляться на групи, домовляються який узор будуть нанизувати. Виконують роботу. По закінченню, приміряють Сніжиці.
35.	***Дидактична вправа «Четвертий зайвий»*** *Мета**:** Розвиток творчого мислення. *Завдання:* вчити творчо мислити, розвивати зв'язне мовлення.	Вихователь пропонує висловити ставлення до кінцівки казки та творчо змінити його. Діти дають розгорнуту відповідь.

Березень		
36.	***Дидактична вправа Відгадування загадок*** *Мета*: Розвиток слухової уваги. *Завдання:* збагатити словник прикметниками, вчити відгадувати загадки, логічно мислити.	Вихователь ставить на стіл фігурки героїв казки, та розповідає, що хитра лисичка ніяк не хоче віддавати півника котикові. Треба відгадати загадки, якщо відгадаємо – віддасть. Жовтий, зелений, соковитий? (Огірок.) Жовте, кругле, гаряче? (Сонце.) Квадратне, скляне, прозоре?(Вікно.) Біла, легка, пухнаста? (Хмаринка.) Гречана, гаряча, розсипчаста? (Каша.) Діти правильно називають предмет, вихователь показує карточку.
37.	***Дидактична вправа «Розкажи який»*** *Мета*: Розвиток чуттєвого сприймання, дрібної моторики. *Завдання*: розвивати чуттєве сприймання, збагатити словник числівниками, прикметниками.	Вихователь роздає картки, на яких зображена різна кількість героїв казки. Діти рахують кількість і малюють відповідну кількість кружечків, розповідають про героя. - Скільки кружечків намалювала? (Шість.) - Який Кіт? Лисиця? І т.д.
38.	***Дидактична вправа « Які герої»*** *Мета:* Розвиток емоційно – чуттєвої сфери, артикуляційного апарату. *Завдання:* вдосконалювати рухи та укріплювати м’язи язика.	Вихователь пропонує малюкам розповісти, як півник чекав на котика. Діти висловлюють свої думки: півник прибирав у хатці, варив їсти, грався тощо. Потім педагог читає віршовані рядки, діти виконують вправи для язика. Наш цікавий півник визирнув з віконечка. (*Відкрити рот, висунути язик вперед.)* На травичку подивився *(Висунути язик, опустити його вниз.)*

		Позирнув на сонечко. *(Торкатися язиком верхньої губи.)* Глянув праворуч: *(Торкатися куточка губ праворуч.)* Глянув ліворуч *(Торкатися куточка губ ліворуч.)* Чи не йде лиска – ласунка, Чи не йде руда хитрунка? *(Облизують губи коловими рухами.)* Не знайшов – затанцював,*(швидко переводять у роті язик праворуч – ліворуч.)* Дзвінко, дзвінко заспівав! *(Голосно промовляють: КУ-КУ- РІ-КУ!)* Педагог пропонує висловити своє ставлення до героїв, розповідаючи про них. Якщо діти утруднюються, педагог підказує за допомогою запитань.
39.	***Дидактична вправа «Загинаємо пальці»*** *Мета*: Розвиток дрібної моторики. *Завдання:* вчити запам'ятовувати імена героїв, почергово загинаючи пальці.	Вихователь пропонує назвати імена героїв казки і загинати пальці одночасно. Спочатку діти виконують за зразком вихователя, потім самостійно.
40.	***Дидактична вправа « Чистомовки»*** *Мета*: Розвиток артикуляційного апарату. *Завдання*: вдосконалювати рухи та укріплювати м'язи язика, розвивати фонематичний слух.	Вихователь пропонує дітям повторити чистомовки, чітко промовляти слова. 1.Кошеня навкруг дивана Ходить рано-рано-рано. Сонні очі продира: - Де нора-нора-нора? *А. Камінчик* Чечір-вечір, чечір-вечір.

		Хтось воркує біля печі. Чорні лапи, вуса, ротик, Чечір-вечір, чорний котик! *Г. Чубач* Чи то лис, чи то ліс, Чи то кинь, чи то кінь, Чи то кит, чи то кіт – Звуки плутати не слід. Ко-ко-ко – вип'єм молоко. Ок-ок-ок – маленький жучок. Ки-ки-ки – смішні малюки. Ик-ик-ик – засміявся Петрик. Юк-юк-юк – великий дрюк. Ку-ку-ку – витягни цю нитку.
41.	***Дидактична вправа «Скажи, як я»*** (питальна, оклична, розповідна інтонації) *Мета:* Розвиток мовлення. *Завдання:* вчити використовувати у мовленні різні види інтонації.	Вихователь розповідає про те, що говорити можна з різною інтонацією і показує приклади інтонації на виразі: «Лисичка спекла палянички» Діти повторюють спочатку за педагогом, а потім самостійно.
	Квітень	
42.	***Дидактична вправа* «Характеристика героїв»** *Мета*: Розвиток емоційно – чуттєвої сфери, мовлення.	Вихователь розповідає казку, після чого пропонує розказати про героїв, які вони? Якщо діти утруднюються, ставить допоміжні питання.:

	Завдання: вчити висловлювати своє ставлення до героїв.	Я – Коза – Дереза.
43.	***Дидактична вправа* «Відгадай загадку»** *Мета*: Розвиток слухової уваги. *Завдання:* збагатити словник, вчити відгадувати загадки, логічно мислити	Вихователь ставить на стіл фігурки героїв казки, та розповідає, що Коза – Дереза ніяк не хоче пускати Зайчика до хатки . Треба відгадати загадки, якщо відгадаємо – впустить. 1.Вигнав дід козу із хати — Та й пішла вона блукати: Всі козу ту виганяли, Рак козуню ущипнув, Зайцю хатку повернув. (Коза - Дереза) 2.На дні річному проживаю, Я небезпечні клешні маю, Довгі вуса, чорні очі, А вперед іти не хочу! (Рак) 3.Пара довгих вушок, сіренький кожушок, скорий побігайчик, як він зветься?(Зайчик)
44.	***Дидактична вправа «Кому належить вислів?*** *Мета:* Розвиток слухового сприйняття та уваги. *Завдання:* вчити запам’ятовувати вислови з	Вихователь читає вислови, а діти визначають кому вони належать. «Тупу - тупу ногами, сколю тебе рогами, ніжками затопчу, хвостиком замету!» «А хто, хто в моїй хатці живе?»

	казки.	«Кізонька моя люба, кізонька моя мила! Чи ти пила, чи ті їла» «Як ущипну – буде знак!»
45.	***Дидактична вправа «Хто наступний?»*** *Мета:* Розвиток зорового сприйняття. *Завдання:* вчити запам'ятовувати послідовність казки, орієнтуватися на площині.	Педагог пропонує назвати послідовність появи героїв у казці, виставляє на столі настільний театр. Ставить запитання: - Хто перший? - Хто наступний? - Хто останній? І т.д.
46.	***Дидактична вправа «Хто вчинив правильно?»*** *Мета*: Розвиток чуттєвої сфери. *Завдання*: спонукати висловлювати свої ставлення до героїв, розуміти поведінку, з'ясовувати правильність вчинків.	Вихователь пропонує роздивитися сюжетну картинку до казки і розповісти про вчинки героїв. Визначити хто їм подобається, а хто ні? Чому? Діти розглядають аркуші, визначають закономірність розташування зображень і обирають з поданого ряду те, чого бракує.
47.	***Дидактична вправа* «Віршована скоромовка про козу»** *Мета:* Розвиток артикуляційного апарату. *Завдання:*Вчити правильно вимовляти сонорні звуки.	Дітям пропонується проказати віршовану скоромовку про козу: Один, два, три, чотири, Козі дзвоник причепили. Коза – кізонька кричить – Просить дзвоник відчепить! Педагог звертає увагу на правильну вимову сонорних звуків.
48.	***Дидактична вправа «Розкажи про героїв казки»***	Діти стають у коло, вихователь бере м'яч і пропонує розповісти про героїв казки. Кидає м'яча і питає «Який?».

	Мета: Розвиток емоційної сфери, мовлення: *Завдання*: розвивати емоційну сфери, висловлюючи ставлення до героїв. Збагатити та активізувати словник прикметниками, відповідаючи на запитання: який?	Дитина, яка упіймала м'яч дає відповідь одним словом та передає по ряду наступним гравцям. Вони взявши м'яч продовжують ряд відповідей. Дитина, яка не може дібрати слово – повертає м'яч педагогу. -Коза Дереза яка? (Біла, кудлата, спритна, капосна, бешкетна, хитра, нахабна.) -Дід який? (Старий, турботливий, суворий, сердитий.) -Лисиця яка? (Руда, хитра, ласкава, спритна.)
Травень		
	Проведення підсумкових занять. Показ вистави. Удосконалення навичок акторської майстерності	

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти України (нова редакція). — К.: Видавництво, 2012.
2. Вивчаємо українську мову. Середній дошкільний вік. / Л.Л. Шалімова. – Харків: Видавництво «Ранок», 2017. – 208 с.- (Серія «сучасна дошкільна освіта»).
3. Додаткова комплексна освітня програма «Дитина в дошкільні роки» (рекомендовано МОН України, лист №1/11-16160 від 06. 11. 2015 р., науковий керівник Крутій К.Л.);
4. Інструктивно-методичний лист МОН України від 15.11.2013 №1/9-813 «Про організацію додаткових освітніх послуг у дошкільних навчальних закладах»
5. Лист Міністерства освіти і науки України від 12.11.2013 №1/9-803«Про дотримання чинного законодавства України при надані додаткових освітніх послуг у дошкільних навчальних закладах»
6. Методичний посібник до парціальної програми з розвитку соціальних навичок ефективної взаємодії дітей віком від 4-х до 6-7 років «Вчимося жити разом» / Т.О. Піроженко, О.Ю. Хартман, К.В. Палієнко, М.В. Павленко. – К. : Алатон, 2016. – 112 с.
7. Граємося в казку: конспекти комплексних занять. Молодший вік/ О.В.Вольська. – Харків: Видавництво «Ранок», 2018.- 112 с.- (Серія «Сучасна дошкільна освіта»).
8. Граємося в казку: конспекти комплексних занять. Середній вік/ О.В.Вольська. – Харків: Видавництво «Ранок», 2018.- 144 с.- (Серія «Сучасна дошкільна освіта»).
9. Граємося в казку: конспекти комплексних занять. Старший вік/ О.В.Вольська. – Харків: Видавництво «Ранок», 2017.- 160 с.- (Серія «Сучасна дошкільна освіта»).
10. Театралізовані казки/Л.В. Яловенко.- Харків: Видавництво «Ранок», 2017. – 96 с. – (Сучасна дошкільна освіта).

11. Театр у дитячому колективі. Старший вік/ Л.В. Яловенко, - Харків: Видавництво «Ранок», 2017. – 128 с.- (Сучасна дошкільна освіта).

12. Я у світі. Програма розвитку дитини від народження до 6 років/ О.П. Аксьонова, А.М. Аніщук, Л.В.Артемова [та ін..]; науковий курівник О.Л.Кононко.- Київ: ТОВ «МЦФЕР - Україна», 2019. – 488 с.